

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kibővített negyedik tanács)

2020. december 16. *

„Verseny – Vállalkozások társulása – Gyorskorcsolyaversenyek – Az EUMSZ 101. cikk megsértését megállapító határozat – Sportszövetség szabályzata – A versenyjog és a sport sajátos jellege közötti egyensúly – Sportfogadások – Sport Választottbíróóság – Bírságkiszabási iránymutatás – Az EUMSZ 101. cikk területi hatálya – Cél általi versenykorlátozás – Korrekciós intézkedések”

A T-93/18. sz. ügyben,

az **International Skating Union** (székhelye: Lausanne [Svájc], képviseli: J.-F. Bellis ügyvéd)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselek: H. van Vliet, G. Meessen és F. van Schaik, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatják:

Mark Jan Hendrik Tuitert (lakóhelye: Hoogmade [Hollandia]),

Niels Kerstholt (lakóhelye: Zeist [Hollandia])

és

a **European Elite Athletes Association** (székhelye: Amszterdam [Hollandia])

(képviselek őket: B. Braeken és J. Versteeg ügyvédek)

beavatkozó felek,

az EUMSZ 101. cikk és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás 53. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (AT/40208 – „A Nemzetközi Korcsolyázó Szövetség részvételi szabályai” ügy) 2017. december 8-án hozott C(2017) 8230 final bizottsági határozat megsemmisítése iránt az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített negyedik tanács),

tagjai: S. Gervasoni elnök, L. Madise, P. Nihoul, R. Frendo (előadó) és J. Martín y Pérez de Nanclares bírák,

hivatalvezető: E. Artemiou tanácsos,

* Az eljárás nyelve: angol.

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára és a 2020. június 12-i tárgyalásra,
meghozta a következő

Ítéletet

I. A jogvita alapját képező tényállás

A. Az Union internationale de patinage (Nemzetközi Korcsolyázó Szövetség)

- 1 Az International Skating Union (Nemzetközi Korcsolyázó Szövetség, a továbbiakban: felperes vagy ISU) az egyetlen, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) által elismert, a jégen történő műkorcsolyázást és gyorskorcsolyázást világszinten szabályozó és irányító sportszövetség.
- 2 A felperes a jégen történő műkorcsolyázást és gyorskorcsolyázást országos szinteken irányító egyes nemzeti szövetségekből áll (a továbbiakban: tagok). Ez utóbbiak olyan helyi szintű klubokból és korcsolyaegyesületekből állnak, amelyeknek egyénileg csatlakozott tagjai, a sportolók gazdasági tevékenységként végzik a gyors- vagy műkorcsolyázást.
- 3 A felperes kereskedelmi tevékenységet is folytat, mivel e szervezet szervezi a legfontosabb nemzetközi gyorskorcsolyaversenyeket, amelyekkel kapcsolatban minden jog őt illeti meg. A felperes által szervezett nemzetközi versenyek magukban foglalják többek között a hosszútávú és rövidtávú gyorskorcsolya Európa- és világbajnokságot, a hosszútávú gyorskorcsolya világkupát és a rövidtávú gyorskorcsolya világkupát. Ezenfelül nemzetközi versenyek formájában a felperes szervezi a téli olimpiai játékok gyorskorcsolyaversenyait.

B. A felperes által megállapított szabályok

- 4 A felperes a jégen történő műkorcsolyázást és gyorskorcsolyázást világszinten szabályozó szervként felelős többek között azon tagsági szabályok meghatározásáért, amelyeket mind a tagjai, mind az egyéni korcsolyázók kötelesek tiszteletben tartani.
- 5 A felperes szabályait az alapszabályai fejtik ki, amelyek az „alapokmányát” és az eljárási szabályokat, az általános és különös rendelkezéseket, a technikai szabályokat, az etikai kódexet, a doppingellenes szabályokat, a doppingellenes eljárásokra vonatkozó szabályokat és a felperes valamennyi hatályos közleményét foglalják magukban.
- 6 A szabályok ezen összessége közül a felperes általános szabályzatainak (a továbbiakban: részvételi szabályok) 102. és 103. szabálya határozza meg azokat a feltételeket, amelyekkel a korcsolyázók részt vehetnek a felperes hatáskörébe tartozó gyors- és műkorcsolyaversenyeken. 1998 óta a részvételi szabályok egy „átalános előzetes engedélyezési rendszert” (a továbbiakban: előzetes engedélyezési rendszer) írnak elő, amely szerint a korcsolyázók csak a felperes vagy annak tagjai által engedélyezett, a felperes meghatalmazott képviselői által a felperes szabályzatai alapján szervezett versenyeken vehetnek részt. A jelen ügy szempontjából a részvételi szabályok releváns változatait a 2014. júniusi (a továbbiakban: 2014. évi részvételi szabályok) és a 2016. júniusi (a továbbiakban: 2016. évi részvételi szabályok) változatok képezik.

- 7 Ami a 2014. évi részvételi szabályokat illeti, a 102. szabály (2) bekezdése c) pontjának és (7) bekezdésének, valamint a 103. szabály (2) bekezdésének együttes olvasatából kitűnik, hogy a felperes vagy annak valamely tagja által nem engedélyezett versenyen való részvétel esetén a hivatásos korcsolyázók és a felperes képviselői a felperes által szervezett versenyekről való élethosszig tartó eltiltásnak voltak kitéve.
- 8 A 102. szabály (1) bekezdése a) pontja i. alpontjának 2014-es változata szerint a személyek „akkor jogosultak az ISU hatáskörébe tartozó tevékenységekben és versenyeken való részvételre, ha tiszteletben tartják az ISU alapszabályában megfogalmazott elveket és politikákat”.
- 9 A 102. szabály (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontja 2002 óta úgy rendelkezett, hogy „a részvételi feltételt az ISU gazdasági és egyéb érdekei megfelelő védelmének biztosítása érdekében állapították meg, e szervezet pénzügyi bevételeit az ISU sportágainak irányítására és fejlesztésére, valamint az ISU tagjainak és azok korcsolyázóinak támogatására vagy javára használja fel”.
- 10 2016 júniusában a részvételi szabályokon olyan felülvizsgálatot hajtottak végre, amely többek között a szankciók kiszabására vonatkozó szabályok módosítására irányult. Ettől kezdve a 102. szabály (7) bekezdése értelmében a sportolóknak a felperes hatáskörébe tartozó és általa nem engedélyezett versenyen való részvétele esetén alkalmazandó szankciókat a jogsértés súlya alapján kell meghatározni. A rendszer az első alkalommal történő szabályszegés esetére figyelmeztetést, az engedély nélküli versenyeken való gondatlan részvétel esetére 5 évig terjedő kizárási szankciót, az engedély nélküli versenyeken való tudatos részvétel esetére 10 évig terjedő kizárási szankciót, végül pedig a súlyos szabályszegés, és különösen a verseny tisztaságának és a felperes hatáskörének veszélyeztetése esetére egész életre szóló kizárási szankciót ír elő.
- 11 Ezenfelül a 2016-os változatban törölték a 2014. évi részvételi szabályokban szereplő, a felperes gazdasági érdekeinek megfelelő védelmére vonatkozó hivatkozást. Az új 102. szabály (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontja immár úgy rendelkezik, hogy „a részvételi feltétel célja” a felperes – „amely pénzügyi bevételeit az ISU sportágainak irányítására és fejlesztésére, valamint az ISU tagjainak és a tagok korcsolyázóinak támogatására vagy javára használja fel” – „etikai értékei, alapszabályának céljai és egyéb jogos érdekei megfelelő védelmének biztosítása”.
- 12 Ezenkívül meg kell említeni, hogy 2006. június 30. óta a felperes alapokmányának (a továbbiakban: a választottbírószabályzat) 25. cikke előírja annak lehetőségét, hogy a részvételt megtagadó határozat ellen kizárólag a lausanne-i (Svájc) székhelyű Tribunal arbitral du sport (Sport Választottbírószabályzat, a továbbiakban: TAS) előtt keresetet nyújtsanak be.
- 13 2015. október 25-én a felperes közzétette a „Nyílt nemzetközi versenyek” című 1974. sz. közleményt, amely meghatározza a nyílt nemzetközi versenyek előzetes engedélyezési rendszer keretében történő szervezésére vonatkozó engedély megszerzésére irányuló eljárást. Ezt az eljárást kell alkalmazni mind a felperes tagjaira, mind pedig a harmadik személy szervezőkre vonatkozóan.
- 14 Az 1974. sz. közlemény előírja, hogy e versenyeket a felperes tanácsának előzetesen engedélyeznie kell, és azokat e szabályoknak megfelelően kell megszervezni. Az engedély iránti kérelem benyújtására előírt határidőt illetően az említett közlemény különbséget tesz a felperes tagjai és a harmadik személy szervezők között. A harmadik személy szervezőknek ugyanis kérelmüket legalább hat hónappal az előírt versenynapot megelőzően be kell nyújtaniuk, míg a tagok vonatkozásában e határidő három hónapra csökken.
- 15 Ezenkívül az 1974-es közlemény számos általános, pénzügyi, technikai, sport- és etikai követelményt ír elő, amelyeknek a szervező köteles megfelelni. Először is e közleményből kitűnik, hogy minden engedély iránti kérelemhez olyan technikai és sportinformációkat kell csatolni, mint például a verseny helyére és a fizetendő ár összegére vonatkozó adatokat, valamint olyan általános és pénzügyi információkat, mint például az üzleti tervek, a költségvetés és az esemény tervezett televíziós

lefedettsége. Továbbá az etikai követelményeknek való megfelelés érdekében a szervező és a vele együttműködő személyek kötelesek nyilatkozni arról, hogy elfogadják a felperes etikai kódexét, és különösen arról, hogy vállalják, hogy nem vesznek részt a fogadásokkal kapcsolatos tevékenységekben. Végül az 1974. sz. közlemény úgy rendelkezik, hogy a felperes fenntartja magának a jogot, hogy a követelmények e kategóriáira vonatkozóan kiegészítő információkat kérjen.

- 16 Ami közelebről az etikai követelményeket illeti, a felperes etikai kódexe 4. cikkének h) pontja 2012. január 25. óta úgy rendelkezik, hogy minden olyan személynek, aki bármilyen címen együttműködik a felperessel, „tartózkodnia kell a fogadások valamennyi formáján való részvételtől, vagy az ISU hatáskörébe tartozó bármilyen versenyhez vagy tevékenységhez kapcsolódó fogadás és szerencsejáték támogatásától”.
- 17 Az 1974. sz. közlemény felhatalmazza a felperest az engedély iránti kérelem elfogadására vagy elutasítására, különösen az említett közleményben meghatározott és a fenti 15. pontban összefoglalt követelmények, valamint a felperes azon alapvető célkitűzései alapján, amelyeket az alapokmányának „különösen” a 3. cikke (1) bekezdése határoz meg. A felperes alapokmánya 3. cikkének (1) bekezdése lényegében azt írja elő, hogy a felperes célja a jégkorcsolya két szakterületének szabályozása, irányítása és előmozdítása.
- 18 A kérelem elutasítása esetén az 1974. sz. közlemény előírja, hogy a kérelmező a felperes határozata ellen keresetet nyújthat be a TAS-hoz, miután az eljárási szabályainak megfelelően választottbírói megállapodást írt alá.
- 19 Egyébiránt az 1974. sz. közlemény úgy rendelkezik, hogy minden szervező köteles a felperes részére szolidaritási hozzájárulást fizetni, amelynek összegét a felperes hatáskörébe tartozó sportok helyi szintű reklámozására és fejlesztésére vonatkozóan eseti alapon határozzák meg.

II. A jogvita előzményei

A. Közigazgatási eljárás

- 20 2014. június 23-án a beavatkozó felek közül ketten, Mark Jan Hendrik Tuitert és Niels Kersholt hivatásos gyorskorcsolyázók (a továbbiakban: panaszosok) panaszt nyújtottak be a Bizottsághoz a 2014. évi részvételi szabályoknak az EUMSZ 101. és EUMSZ 102. cikkel való összeegyeztethetlenségére vonatkozóan. A panaszosok többek között előadták, hogy e szabályok megakadályozták őket abban, hogy a koreai Icederby International Co. Ltd. társaság által Dubajban megszervezésre kerülő, 2014-re tervezett gyorskorcsolyaversenyen (a továbbiakban: Dubaji Nagydíj) részt vegyenek. Ezt a versenyt egy olyan különleges jégpályán tartott új versenyformátumban tervezték megszervezni, amelyen a hosszú- és a rövidtávú gyorskorcsolyázók együtt versenyeznek.
- 21 2015. október 5-én a Bizottság úgy határozott, hogy a Bizottság által az [EUMSZ 101.] és [EUMSZ 102. cikk] alapján folytatott eljárásokról szóló, 2004. április 7-i 773/2004 bizottsági rendelet (HL 2004. L 123., 18. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 3. kötet, 81. o.) 2. cikkének (1) bekezdése alapján eljárást indít a felperessel szemben.
- 22 2016. január 8-án a felperes tájékoztatta a Bizottságot, hogy módosítani kívánja a részvételi szabályokat. A szóban forgó módosításokat a felperes kongresszusa jóváhagyta, és azok 2016. június 11-én léptek hatályba.
- 23 2016. szeptember 27-én a Bizottság kifogásközlést intézett a felpereshez, amely arra 2017. január 16-án válaszolt.

- 24 2017. február 1-jén a Bizottság által lefolytatott közigazgatási eljárás keretében szóbeli meghallgatásra került sor.
- 25 2017. április 27-én a felperes számos kötelezettségvállalást tett a Bizottság versennyel kapcsolatos aggályainak eloszlátása érdekében. Ez utóbbi azonban úgy ítélte meg, hogy e kötelezettségvállalások nem elegendőek ahhoz, hogy észszerű határidőn belül eloszlássák a felvetett aggályokat.
- 26 2017. október 6-án a Bizottság tényállást közlő levelet küldött a felperesnek. Ez utóbbi 2017. október 25-én válaszolt erre a levélre.
- 27 2017. október 30-án a felperes újabb kötelezettségvállalásokat terjesztett elő a Bizottság által megfogalmazott aggályok eloszlátása érdekében, és a Bizottság azokat újból elégtelennek találta a felvetett aggályok eloszlátására.
- 28 2017. december 8-án a Bizottság az EUMSZ 101. cikk és az EGT-megállapodás 53. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (AT/40208 – „A Nemzetközi Korcsolyázó Szövetség részvételi szabályai” ügy) meghozta a C(2017) 8230 final határozatot (a továbbiakban: megtámadott határozat).

B. A megtámadott határozat

1. Az érintett piac

- 29 A Bizottság megállapította, hogy a jelen ügyben az érintett piac a nemzetközi gyorskorcsolya-rendezvények szervezésének és kereskedelmi hasznosításának az egész világra kiterjedő piaca (a továbbiakban: érintett piac). Ugyanakkor, figyelembe véve a felperes által a legjelentősebb versenyek szervezőjeként, valamint a sportágak szabályozását végző szervezetként betöltött szerepet, a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a részvételi szabályok akkor is korlátozzák a versenyt, ha a piacot szűkebben kell meghatározni (a megtámadott határozat (115) preambulumbekzdése).
- 30 A Bizottság megjegyezte, hogy a felperes képes a verseny befolyásolására az érintett piacon, mert a gyorskorcsolyasport irányító és egyedüli szabályozó szerve, amely hatáskörrel rendelkezik e sportág versenyének engedélyezésére. Ezenkívül a felperes felel a legfontosabb gyorskorcsolyaversenyek megszervezéséért. A jelentős piaci erejét az a tény is mutatja, hogy a felperesen és tagjain kívül semmilyen más vállalkozás nem tudott sikerrel bejutni az érintett piacra (a megtámadott határozat (116)–(134) preambulumbekzdése).

2. Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének alkalmazása

- 31 A Bizottság megállapította, hogy a felperes vállalkozások társulása, és a részvételi szabályok az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett vállalkozások társulása által hozott döntésnek minősülnek (a megtámadott határozat (147)–(152) preambulumbekzdése).
- 32 A megtámadott határozat 8.3. szakaszában a Bizottság megállapította, hogy mind a 2014-es, mind pedig a 2016-os részvételi szabályok célja a versenynek az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett korlátozása volt. Lényegében úgy ítélte meg, hogy az említett szabályok korlátozták a hivatásos gyorskorcsolyázók lehetőségeit arra, hogy szabadon részt vehessenek harmadik felek által szervezett nemzetközi rendezvényeken, és ezáltal megfosztották a potenciálisan versengő rendezvények szervezőit a sportolók által nyújtott, e versenyek megszervezéséhez szükséges szolgáltatások igénybevételétől. A Bizottság azt követően jutott erre a következtetésre, hogy megvizsgálta az említett szabályok tartalmát, céljait, a háttérüket képező gazdasági és jogi összefüggéseket, valamint a felperes részéről a harmadik személy szervezők kizárására irányuló szubjektív szándékot (a megtámadott határozat (162)–(188) preambulumbekzdése).

- 33 Miután a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a részvételi szabályok célja a verseny korlátozása, megállapította, hogy az említett szabályok hatásait nem szükséges elemezni. A megtámadott határozat 8.4. szakaszában azonban kifejtette azokat az indokokat, amelyek alapján arra a következtetésre jutott, hogy e szabályok egyben versenykorlátozó hatásúak is (a megtámadott határozat (189)–(205) preambulumbekzdése).
- 34 A megtámadott határozat 8.5. szakaszában a Bizottság megvizsgálta, hogy a részvételi szabályok az EUMSZ 101. cikk hatályán kívül eshetnek-e. Ezzel összefüggésben lényegében megjegyezte, hogy e szabályok nem kizárólagosan jogos célokat szolgálnak, hanem a felperes más, egyéb mellett gazdasági érdekeit is. Emellett, a Bizottság szerint a részvételi szabályok részben nem nélkülözhetetlenek a jogos célok eléréséhez, és semmiképpen sem arányosak a szóban forgó célokkal (a megtámadott határozat (220) és (225)–(266) preambulumbekzdése).

3. A választottbírósi szabályzat értékelése

- 35 A megtámadott határozat 8.7. szakaszában a Bizottság elismerte, hogy a választottbírósi eljárás általánosan elfogadott módszer a jogviták rendezéséhez, és hogy a választottbírósi kikötés önmagában nem minősül versenykorlátozásnak. Mindazonáltal úgy ítélte meg, hogy a felperes választottbírósi szabályzata megerősíti a részvételi szabályok által okozott versenykorlátozásokat (a megtámadott határozat (269) preambulumbekzdése).
- 36 E következtetés egyrészt azon a tényen alapult, hogy a Bizottság szerint a választottbírósi szabályzat megnehezíti a hatékony bírói védelem igénybevételét a felperes részvételt megtagadó azon esetleges határozataival szemben, amelyek nem felelnek meg az EUMSZ 101. cikknek. Másrészt, a Bizottság megjegyezte, hogy a sportolók kötelesek voltak elfogadni a választottbírósi szabályzatot és a TAS kizárólagos hatáskörét (a megtámadott határozat (270)–(276) preambulumbekzdése).

4. Rendelkező rész

- 37 A Bizottság a megtámadott határozat rendelkező részében a következőket állapította meg:

„1. cikk

Az Union internationale de patinage (Nemzetközi Korcsolyázó Szövetség) megsértette az [EUMSZ] 101. cikket és az [EGT]-Megállapodás 53. cikkét azért, hogy elfogadta és alkalmazta a részvételi szabályokat, különösen az ISU 2014. évi és a 2016. évi általános szabályzatainak a gyorskorcsolyázásra vonatkozó 102. és 103. szabályát. A jogsértés 1998 júniusában kezdődött, és a mai napig tart.

2. cikk

Az Union internationale de patinage (Nemzetközi Korcsolyázó Szövetség) köteles megszüntetni az 1. cikkben hivatkozott jogsértést, és a határozat közlésétől számított 90 napon belül közölni a Bizottsággal az e tekintetben hozott valamennyi intézkedést.

Az Union internationale de patinage (Nemzetközi Korcsolyázó Szövetség) köteles tartózkodni az 1. cikkben leírt valamennyi cselekmény vagy magatartás, valamint minden hasonló célú vagy hatású cselekmény vagy magatartás megismétlésétől.

[...]

4. cikk

Amennyiben az Union internationale de patinage (Nemzetközi Korcsolyázó Szövetség) nem tesz eleget annak, amit a 2. cikk elrendel, a Bizottság napi kényszerítő bírságot szab ki vele szemben, amelynek összege az előző évben elért átlagos napi forgalom 5%-ának felel meg.”

III. Az eljárás és a felek kérelmei

- 38 A Törvényszék Hivatalához 2018. február 19-én benyújtott keresetlevelével a felperes előterjesztette a jelen keresetet.
- 39 2018. május 17-én a Bizottság ellenkérelmet nyújtott be a Törvényszék Hivatalához.
- 40 A Törvényszék Hivatalához 2018. június 1-jén benyújtott beadványaikban a European Elite Athletes Association és a panaszosok kérték, hogy a Bizottság kérelmeinek támogatása végett beavatkozhasanak.
- 41 A beavatkozási kérelmekről értesítették a feleket, akik nem elleneztek azt. Ugyanakkor kérelmeztek, hogy a Törvényszék eljárási szabályzatának 144. cikke értelmében egyes bizalmas elemeket ne közöljenek a beavatkozó felekkel, és e célból benyújtották a szóban forgó iratok nem bizalmas változatát.
- 42 2018. szeptember 12-i végzésével a hetedik tanács elnöke helyt adott a beavatkozási kérelmeknek.
- 43 Mivel 2019. március 25-én a Törvényszék tanácsainak összetétele módosult, az eljárási szabályzat 27. cikkének (5) bekezdése alapján a jelen ügyet az ötödik tanácshoz tartozó új előadó bírónak osztották ki, következésképpen az ügyet e tanács elé utalták.
- 44 2019. október 16-án, mivel a Törvényszék tanácsainak összetétele az eljárási szabályzat 27. cikkének (5) bekezdése alapján újból megváltozott, az előadó bírót a negyedik tanácsba osztották be, következésképpen a jelen ügyet e tanács elé utalták.
- 45 2019. december 20-án a negyedik tanács javaslatára a Törvényszék az eljárási szabályzatának 28. cikke alapján úgy határozott, hogy az ügyet kibővített tanács elé utalja.
- 46 Az előadó bíró javaslatára a Törvényszék (kibővített negyedik tanács) úgy határozott, hogy megnyitja az eljárás szóbeli szakaszát, és az eljárási szabályzatának 89. cikkében szabályozott pervezető intézkedések keretében írásbeli kérdéseket intézett a felekhez, és felhívta őket, hogy azokra a tárgyaláson válaszoljanak. Ezenkívül a Törvényszék felhívására a felperes benyújtotta az 1974. számú közlemény másolatát.
- 47 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:
- semmisítse meg a megtámadott határozatot;
 - a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.
- 48 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:
- utasítsa el a keresetet;
 - a felperest kötelezze a költségek viselésére.

49 A beavatkozó felek azt kérik, hogy a Törvényszék utasítsa el a keresetet.

IV. A jogkérdésről

50 Keresetének alátámasztására a felperes nyolc jogalapra hivatkozik. Első jogalapjával lényegében azt állítja, hogy a megtámadott határozat indokolása ellentmondásos. Második és harmadik jogalapjával a felperes a részvételi szabályokra alkalmazott cél és hatás általi versenykorlátozásként történő minősítést vitatja. Negyedik jogalapjával a felperes a Bizottság által arra vonatkozóan lefolytatott értékeléseket kifogásolja, hogy a részvételi szabályok nélkülözhetetlenek-e a gyorskorcsolya tisztaságának a sportfogadásoktól való védelmére irányuló cél eléréséhez, és azzal arányosak-e. Ötödik jogalapjával a felperes azt kifogásolja, hogy a Bizottság figyelembe vette a Dubaji Nagydíj szervezésére vonatkozó engedély megadását megtagadó határozatát, mivel e határozat nem tartozik az EUMSZ 101. cikk területi hatálya alá. Hatodik jogalapjával a felperes azt a következtetést vitatja, amely szerint a választottbírószági szabályzata megerősíti a megállapított versenykorlátozást. Hetedik jogalapjával arra hivatkozik, hogy a Bizottság megsértette az [EUMSZ 101.] és [EUMSZ 102. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003 tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 7. cikkét, amikor a megtámadott határozat rendelkező részének 2. cikkében olyan korrekciós intézkedéseket írt elő, amelyek nem kapcsolódnak a megállapított jogsértéshez. Nyolcadik jogalapjával a felperes ugyanazon okokból, mint amelyekre a hetedik jogalap alátámasztása érdekében hivatkozik, valamint a korrekciós intézkedések homályos és nem pontos jellege miatt a megtámadott határozat rendelkező részének 4. cikkét vitatja.

51 A Bizottság, a beavatkozó felek támogatásával a felperes által előterjesztett valamennyi érvet vitatja.

A. A megtámadott határozat indokolásának ellentmondásos jellegére alapított első jogalapról

52 Első jogalapjával a felperes azt állítja, hogy a megtámadott határozat jogellenes, mivel nyilvánvalóan ellentmondásos indokoláson alapul.

53 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 296. cikk második bekezdésében előírt indokolási kötelezettség olyan lényeges eljárási szabálynak minősül, amelyet külön kell választani az indokolás megalapozottságának kérdésétől, amely a vitatott jogi aktus érdemi jogszerűségére vonatkozik (lásd: 2011. szeptember 29-i Elf Aquitaine kontra Bizottság ítélet, C-521/09 P, EU:C:2011:620, 146. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2013. július 11-i Ziegler kontra Bizottság ítélet, C-439/11 P, EU:C:2013:513, 114. és 115. pont; 2016. december 13-i Printeos és társai kontra Bizottság ítélet, T-95/15, EU:T:2016:722, 44. pont), így a Törvényszék az indokolási kötelezettség tiszteletben tartásának felülvizsgálata címén nem vizsgálhatja a Bizottság által saját határozatának igazolása érdekében felhozott indokok jogszerűségét. Ebből az következik, hogy az indokolási kötelezettség megszegésére vagy az indokolás elégtelenségére alapozott jogalap keretében a megtámadott határozat megalapozottságát vitató kifogások és érvek hatástalanok, és nem bírnak jelentőséggel (lásd: 2005. június 15-i Corsica Ferries France kontra Bizottság ítélet, T-349/03, EU:T:2005:221, 58. és 59. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

54 A jelen ügyben a felperes az első jogalapjának alátámasztására olyan érveket ad elő, amelyek valójában a megtámadott határozat megalapozottságát vonják kétségbe. Így a fenti 53. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat alapján ezen érveket a jelen jogalap keretében úgy kell tekinteni, hogy nem relevánsak. Ennélfogva az első jogalap elbírálása céljából csak azt kell megvizsgálni, hogy – amint azt a felperes állítja – a megtámadott határozat indokolása ellentmondásos-e.

55 E tekintetben a felperes lényegében arra hivatkozik, hogy a megtámadott határozat indokolása ellentmondásos, mivel a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a részvételi szabályok önmagukban korlátozzák a versenyt, annak megállapítása nélkül azonban, hogy az e szabályokban

szereplő előzetes engedélyezési rendszer nem volt nélkülözhetetlen a jogszerű célok eléréséhez. Ezt az ellentmondást még inkább alátámasztja az a tény, hogy a Bizottság megerősítette, hogy a felperes oly módon is megszüntetheti a jogsértést, hogy megőrzi az előzetes engedélyezési rendszert.

- 56 Az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy az indokolásnak logikusnak kell lennie, és különösen nem tartalmazhat olyan belső ellentmondást, amely megakadályozza a jogi aktus indokainak megfelelő megértését (lásd ebben az értelemben: 2008. július 10-i Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ítélet, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 169. pont; 2011. szeptember 29-i Elf Aquitaine kontra Bizottság ítélet, C-521/09 P, EU:C:2011:620, 151. pont).
- 57 A jelen ügyben a Bizottság megállapította, hogy a felperes által az érintett piacon kialakított és alkalmazott részvételi szabályok az EUMSZ 101. cikk értelmében mind a cél, mind a hatás tekintetében korlátozzák a versenyt (a megtámadott határozat: 8.3–8.5. szakasza).
- 58 A megtámadott határozat 8.5. szakaszából kitűnik, hogy a felperes a közigazgatási eljárás során arra hivatkozott, hogy a részvételi szabályok nem tartoznak az EUMSZ 101. cikkben foglalt tilalom hatálya alá, többek között amiatt, hogy az említett szabályokban foglalt előzetes engedélyezési rendszer elengedhetetlen annak biztosításához, hogy valamennyi gyorskorcsolyaverseny-szervező megfeleljen a felperes egységes szabályainak és célkitűzéseinek.
- 59 Márpedig a megtámadott határozat (254) preambulumbekzdésében a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a jelen ügy vonatkozásában nem szükséges állást foglalni abban a kérdésben, hogy az előzetes engedélyezési rendszer nélkülözhetetlen-e a jogszerű célok eléréséhez. Ugyanakkor több indokot is felhozott azon következtetésének alátámasztására, amely szerint a felperes által létrehozott előzetes engedélyezési rendszer nem arányos a felperes által elérni kívánt célokkal, és ezért az EUMSZ 101. cikkben foglalt tilalom hatálya alá tartozik (lásd a megtámadott határozat (254)-(258) preambulumbekzdését).
- 60 A Bizottság ezáltal azt az ítélkezési gyakorlatot alkalmazta, amely szerint nem tartozik automatikusan az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom hatálya alá a vállalkozások valamely társulásának valamennyi olyan döntése, amely korlátozza a felek vagy az egyik fél cselekvési szabadságát. Ezen ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a vállalkozások társulása által hozott döntésből eredő korlátozások nem tartoznak az EUMSZ 101. cikkben foglalt tilalom hatálya alá, amennyiben megfelelnek két együttes feltételnek. Először is, a korlátozásnak a jogszerű célok eléréséhez nélkülözhetetlennek, másodsor pedig azokkal arányosnak kell lennie (lásd ebben az értelemben: 2006. július 18-i Meca-Medina és Majcen kontra Bizottság ítélet, C-519/04 P, EU:C:2006:492, 42. pont).
- 61 A jelen ügyben, amint az a fenti 59. pontból kitűnik, a Bizottság több okot is kifejtett, amelyek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az előzetes engedélyezési rendszer nem felel meg a fenti 60. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat második feltételnek, vagyis az arányosság kritériumának. Mivel az ezen ítélkezési gyakorlat szerinti kritériumok együttes feltételek, a Bizottság nem volt köteles állást foglalni a megtámadott határozatban az előzetes engedélyezési rendszer nélkülözhetetlen jellegéről, és ennél fogva határozata nem ellentmondásos.
- 62 Kétségtelen, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (339) preambulumbekzdésében elismerte, hogy a felperes úgy is megszüntetheti a megállapított jogsértést, hogy közben fenntartja az előzetes engedélyezési rendszert. E megállapítás azonban nem mond ellent annak a következtetésnek, amely szerint a részvételi szabályok korlátozzák a versenyt, mivel egy ilyen rendszert a Bizottság esetlegesen azzal a feltétellel fogadhat el, hogy e rendszerben a jogsértés megszüntetése érdekében „lényeges módosításokat”, vagyis olyan módosításokat alkalmaznak, amelyek célja az említett rendszer aránytalan jellegének semlegesítése. Ebből következik, hogy a felperes állításával ellentétben a Bizottság nem hagyta jóvá a felperes által kialakított előzetes engedélyezési rendszer fenntartását, és e tekintetben sem ellentmondásos a határozat.

63 Következésképpen az első jogalapot el kell utasítani.

B. Az arra alapított második, harmadik és negyedik jogalapról, hogy a részvételi szabályok a céljuk és hatásuk által nem korlátozzák a versenyt, és nem tartoznak az EUMSZ 101. cikk hatálya alá

- 64 Második, harmadik és negyedik jogalapjával a felperes vitatja egyrészt a Bizottságnak a versenykorlátozás fennállására vonatkozó értékelését, másrészt pedig a Bizottság azon következtetését, hogy a részvételi szabályok az EUMSZ 101. cikkben foglalt tilalom hatálya alá tartoznak. A Törvényszék úgy ítéli meg, hogy e jogalapokat együttesen célszerű megvizsgálni.
- 65 Ahhoz, hogy a vállalkozások társulása által hozott döntés az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében meghatározott tilalom hatálya alá tartozzon, az szükséges, hogy annak „célja vagy hatása” a belső piaci verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása legyen. A Bíróságnak az 1966. június 30-i LTM-ítélet (56/65, EU:C:1966:38) óta érvényes állandó ítélkezési gyakorlata szerint e feltételeknek a „vagy” kötőszóval jelzett vagylagos jellege miatt először is meg kell vizsgálni a vállalkozások társulása által hozott döntés célját, figyelembe véve azt a gazdasági környezetet, amelyben alkalmazásra kerül (lásd ebben az értelemben: 2015. november 26-i Maxima Latvija ítélet, C-345/14, EU:C:2015:784, 16. pont; 2016. január 20-i Toshiba Corporation kontra Bizottság ítélet, C-373/14 P, EU:C:2016:26, 24. pont).
- 66 A cél általi versenykorlátozás fogalma csak a vállalkozások közötti összejátszás bizonyos típusaira alkalmazható, amelyek önmagukban elegendő károssági fokot mutatnak a rendes verseny megfelelő működésére ahhoz, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy hatásaik vizsgálata nem szükséges (lásd ebben az értelemben: 1996. június 30-i LTM-ítélet, 56/65, EU:C:1966:38, 359. o.; 2014. szeptember 11-i CB kontra Bizottság ítélet, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 49., 50. és 58. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2015. július 16-i ING Pensii ítélet, C-172/14, EU:C:2015:484, 31. pont).
- 67 A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint annak értékeléséhez, hogy a vállalkozások valamely társulása által hozott döntés az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett versenykorlátozás megállapításához elegendő károssági fokot mutat-e, a rendelkezéseinek tartalmát és az általa elérni kívánt célkitűzéseket, valamint azt a gazdasági és jogi hátteret kell megvizsgálni, amelybe e döntés illeszkedik (lásd: 2015. július 16-i ING Pensii ítélet, C-172/14, EU:C:2015:484, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 68 Ennélfogva a jelen ügyben a részvételi szabályokat az állítólagos céljukra és – különösen a sportszövetségeket megillető engedélyezési jogkörben megnyilvánuló – sajátos összefüggésükre tekintettel kell megvizsgálni, annak felülvizsgálata érdekében, hogy a Bizottság helyesen minősítette-e a részvételi szabályokat cél általi versenykorlátozásnak.

1. Az engedélyezési jogkörrel rendelkező sportszövetségre vonatkozó kötelezettségekről

- 69 A felperes arra hivatkozik, hogy a megtámadott határozat 267. lábjegyzetében hivatkozott 2008. július 1-jei MOTOE-ítéletből (C-49/07, EU:C:2008:376, 51. és 52. pont) eredő ítélkezési gyakorlat a jelen ügyben nem alkalmazható, mivel ezen ítélkezési gyakorlat az EUMSZ 102. és EUMSZ 106. cikk alkalmazására vonatkozik, nem pedig – mint a jelen ügyben – az EUMSZ 101. cikkre.
- 70 Ezzel összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy ezen ítélkezési gyakorlat szerint, amikor egy szabályozás egy olyan jogi személyt, amely maga is szervez versenyeket, és kereskedelmi értelemben hasznosítja azokat, azzal a hatáskörrel ruházza fel, hogy kijelölheti, ki kapjon engedélyt a szóban forgó versenyek szervezésére, és megállapíthatja a versenyek szervezésének feltételeit, e gazdasági szereplőt versenytársaival szemben nyilvánvaló előnyhöz juttatja. Egy ilyen jog tehát, amellyel e vállalkozás

rendelkezik, alkalmas arra, hogy ennek alapján a vállalkozás megakadályozza a többi gazdasági szereplőnek az érintett piacra történő belépését. Ezért e szabályalkotói funkció gyakorlását korlátoknak, kötelezettségeknek vagy ellenőrzésnek kell alávetni annak elkerülése érdekében, hogy a szóban forgó jogi személy torzíthassa a versenyt azáltal, hogy azokat a versenyeket részesíti előnyben, amelyeket ő szervez, vagy amelyek szervezésében részt vesz (lásd ebben az értelemben: 2008. július 1-jei MOTOE-ítélet, C-49/07, EU:C:2008:376, 51. és 52. pont).

- 71 Márpedig meg kell állapítani, hogy a 2013. február 28-i *Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas* ítéletből (C-1/12, EU:C:2013:127, 88. és 92. pont) kitűnik, hogy a Bíróság ezt az ítélkezési gyakorlatot analógia útján egy, az EUMSZ 101. cikknek a vállalkozások olyan társulása által elfogadott szabályokra vonatkozó ügyre alkalmazta, amely – mint a jelen ügyben is – egyszerre volt az érintett piac gazdasági szereplője és szabályozója. Ennélfogva el kell utasítani a felperes azon érvét, amely szerint a 70. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat kizárólag az EUMSZ 102. és EUMSZ 106. cikk alkalmazására vonatkozó ügyben alkalmazható.
- 72 Egyébiránt a felperes szerint a 2013. február 28-i *Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas* ítélet (C-1/12, EU:C:2013:127, 88. és 92. pont) nem igazolja a 70. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat jelen ügyben történő alkalmazását, mivel ebben az ítéletben a Bíróság ezt az ítélkezési gyakorlatot egy hatás általi korlátozás, és nem – mint a jelen ügyben – cél általi versenykorlátozás elemzése keretében alkalmazta. Márpedig az ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy egy megállapodás konkrét összefüggésben cél általi versenykorlátozást jelenthet, míg más összefüggésben szükség lehet a megállapodás hatásainak elemzésére (lásd ebben az értelemben: 2020. január 30-i *Generics [UK]* és társai ítélet, C-307/18, EU:C:2020:52, 84. pont). Ebből következik, hogy az a tény, hogy a Bíróság az okleveles könyvvizsgálók kamarájának szabályzatát hatás általi korlátozásnak minősítette, nem akadályozza annak, hogy a fenti 70. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat alkalmazható legyen a cél általi versenykorlátozás elemzése keretében.
- 73 A jelen ügyben, amint az a fenti 4. pontból kitűnik, a felperes hatáskörrel rendelkezik arra, hogy szabályokat állapítson meg a hatáskörébe tartozó sportágakban. Noha ezt a szabályalkotó feladatot nem valamely hatóság ruházta rá, mint a fenti 70. és 71. pontban hivatkozott ítéletek alapjául szolgáló ügyekben, ez nem változtat azon, hogy a felperes a szóban forgó sportágakban a NOB által elismert egyedüli nemzetközi sportszövetségként szabályalkotó tevékenységet végez (lásd ebben az értelemben: 2005. január 26-i *Piau kontra Bizottság* ítélet, T-193/02, EU:T:2005:22, 78. pont).
- 74 Ezenkívül a megtámadott határozatnak a felperes által végeredményben nem vitatott (38)–(41) preambulumbekendéséből kitűnik, hogy a gyorskorcsolya nagyon korlátozott jövedelemléhetőségeket teremt a hivatásos korcsolyázók jelentős többsége számára. Ráadásul, amint azt a Bizottság a megtámadott határozat (172) preambulumbekendésében megállapította – továbbra is anélkül, hogy ezt a felperes vitatta volna –, ez utóbbi szervezi a legnagyobb gyorskorcsolyaversenyeket, vagy ellenőrzi azok megszervezését, amelyeken az e sportágat gyakorló korcsolyázóknak a megélhetésük érdekében kell részt venniük. Márpedig emlékeztetni kell arra, hogy a felperes szabályalkotói feladatának ellátása során elfogadott részvételi szabályok a részvételtől való kizárás szankcióit írják elő arra az esetre, ha a korcsolyázók engedély nélküli versenyen vesznek részt. Mivel a korcsolyázókat nem lehet megfosztani attól a lehetőségtől, hogy részt vegyenek a felperes által szervezett jelentősebb versenyeken, a gyorskorcsolyaverseny szervezését tervező harmadik személy szervezőknek előzetesen meg kell szerezniük a felperes engedélyét, ha azt akarják, hogy a korcsolyázók e versenyeken részt vegyenek.
- 75 Ennélfogva, tekintettel arra, hogy a felperes versenyeket szervez, és egyúttal hatáskörrel rendelkezik a harmadik személyek által szervezett versenyek engedélyezésére, meg kell állapítani, hogy ez a helyzet összeférhetlenséghez vezethet. E körülmények között a fenti 70. és 71. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a felperes az engedélyezési kérelmek vizsgálata során köteles ügyelni arra, hogy e harmadik személyeket ne fosszák meg jogtalanul a piacra jutástól, olyannyira, hogy a verseny torzuljon ezen a piacon.

- 76 Következésképpen meg kell vizsgálni a felperes azon érveit, amelyek a Bizottság által a részvételi szabályok terjedelmére és céljaira vonatkozóan kialakított értékelést vitatják, figyelembe véve ugyanakkor, hogy szabályalkotó szerepének gyakorlása során a felperesnek eleget kell tennie a fenti 70. és 71. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatból eredő kötelezettségeknek.

2. A részvételi szabályok tartalmáról és céljairól

- 77 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint nem lehet absztrakt módon értékelni azt, hogy egy szabályozás összeegyeztethető-e az Európai Unió versenyszabályaival. Nem tartozik szükségszerűen az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom hatálya alá minden olyan, vállalkozások közötti megállapodás vagy vállalkozások társulásának döntése, amely korlátozza a felek vagy az egyik fél cselekvési szabadságát. Ennek a rendelkezésnek egyedi esetben történő alkalmazásakor ugyanis mindenképp azt az általános közeget kell figyelembe venni, amelyben a vállalkozások szóban forgó társulása meghozta a határozatot, vagy amelyben az kifejti a hatását, és különösen a célkitűzéseit kell megvizsgálni. Azt is meg kell továbbá vizsgálni, hogy a határozatból eredő versenykorlátozó hatások elválaszthatatlanul kapcsolódnak-e az említett célkitűzések eléréséhez, és arányosak-e azokkal (lásd ebben az értelemben: 2002. február 19-i Wouters és társai ítélet, C-309/99, EU:C:2002:98, 97. pont; 2006. július 18-i Meca-Medina és Majcen kontra Bizottság ítélet, C-519/04 P, EU:C:2006:492, 42. pont).
- 78 A követendő célokat illetően emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 165. cikk (1) bekezdésének második albekezdése úgy rendelkezik, hogy az Unió a sport sajátos természetére, az önkéntes részvételen alapuló szerkezeti sajátosságaira, valamint a társadalomban és a nevelésben betöltött szerepére tekintettel hozzájárul az európai sport előmozdításához. Ugyanezen cikk (2) bekezdése értelmében az Unió fellépésének célja e területen a sport európai dimenzióinak fejlesztése a sportversenyek tisztaságának és nyitottságának, valamint a sport területén felelős szervezetek közötti együttműködésnek az előmozdítása, illetve a sportolók, köztük különösen a legfiatalabbak fizikai és szellemi épségének védelme révén.
- 79 Ennélfogva a sport területén fennálló korlátozások esetleges igazolásainak elemzése keretében figyelembe kell venni általában a sport sajátos jellemzőit, valamint társadalmi és nevelési funkcióit (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2010. március 16-i Olympique Lyonnais ítélet, C-325/08, EU:C:2010:143, 40. pont).
- 80 A jelen ügyben a felperes vitatja a Bizottságnak a részvételi szabályok tartalmára és céljaira vonatkozó megállapításait. Különösen azt állítja, hogy a részvételi szabályok a gyorskorcsolya tisztaságának a fogadásokhoz kapcsolódó kockázatokkal szembeni védelmére irányuló jogszerű célt követik.

a) A részvételi szabályok tartalmáról

- 81 A felperes vitatja a részvételi szabályok és az 1974. számú közlemény tartalmának vizsgálatát. Először is arra hivatkozik, hogy az említett szabályok csak akkor valósíthatnák meg a verseny cél általi korlátozását, ha teljes mértékben megtiltanák, hogy a korcsolyázók harmadik személyek által szervezett versenyeken vegyenek részt, ami a jelen ügyben nem áll fenn.
- 82 Ezt az érvet eleve el kell utasítani, mivel annak elismerését jelentené, hogy valamely magatartás cél általi versenykorlátozásnak minősítése az érintett piacon minden verseny megszüntetésén alapul. Márpedig meg kell állapítani, hogy valamely versenykorlátozás cél általiként minősítése nem korlátozódik a vállalkozások társulásai által hozott azon döntésekre, amelyek teljesen kizárják a versenyt. Az ítélkezési gyakorlatból ugyanis kitűnik, hogy ezt a minősítést kell alkalmazni a vállalkozások társulásai által hozott minden olyan döntésre, amely önmagában elegendő károssági fokot mutat a verseny megfelelő működésére vonatkozóan, figyelembe véve e döntés tartalmát és az általa elérni kívánt célkitűzéseket, valamint azt a gazdasági és jogi hátteret, amelybe a döntés illeszkedik

(lásd ebben az értelemben: 2014. szeptember 11-i CB kontra Bizottság ítélet, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 53. pont; 2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europee kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 117. pont).

- 83 Másodszer, a felperes arra hivatkozik, hogy a Bizottság által figyelembe vett tényezők egyike sem enged arra következtetni, hogy a részvételi szabályok célja a verseny korlátozása lenne. Véleménye szerint a Bizottság négy tényezőt vett figyelembe a részvételi szabályok cél általi versenykorlátozásnak minősítése céljából, nevezetesen a jogszerű célkitűzésekkel való közvetlen kapcsolat hiányát, a szankciók szigorúságát, a felperes gazdasági érdekeinek védelmére való hivatkozást, valamint az általa szervezett versenyekkel vagy versenysorozattal való kapcsolat hiányát.

1) A jogszerű célokkal való közvetlen kapcsolat hiányáról

- 84 A felperes arra hivatkozik, hogy megalapozatlan az a megállapítás, amely szerint a részvételi szabályok nem állnak közvetlen kapcsolatban a jogszerű célokkal.
- 85 Márpedig először is meg kell állapítani, hogy a részvételi szabályok nem szólnak kifejezetten az általuk követett jogszerű célokról. Kétségtelen, hogy – amint azt a felperes előadja – a 102. szabály 1998 óta „az alapszabály[ai]ban és szabályzat[ai]ban megfogalmazott elvek[re] és politikák[ra]” utal, és a 2016-os módosítást követően úgy rendelkezik, hogy „a részvételi feltétel célja az ISU etikai értékei [...] megfelelő védelmének biztosítása”. Ugyanakkor, míg az „etikai értékek” a felperes etikai kódexéből kitérhetnek, az „elveket és politikákat” nem határozták meg vagy sorolták fel kifejezetten a felperes alapszabályai és szabályzatai. Ennélfogva e homályos kifejezések önmagukban nem teszik lehetővé az említett szabályok által követett jogszerű célok pontos azonosítását.
- 86 Másodszer, emlékeztetni kell arra, hogy 1998-tól kezdődően egészen az 1974. sz. közlemény 2015. október 20-i közzétételéig a részvételi szabályok nem írtak elő semmilyen, az engedélyezéssel kapcsolatos kritériumot azon versenyekre vonatkozóan, amelyeket harmadik személyek mint nyílt nemzetközi versenyeket szándékozhattak megszervezni. Ebből következik, hogy e közlemény közzététele előtt a felperes szabályozási kerete nem tartalmazott a versenyek engedélyezésével kapcsolatos feltételeket, így a felperes teljes mérlegelési jogkörrel rendelkezett a harmadik személyek által megszervezni kívánt versenyek engedélyének megtagadására.
- 87 E mérlegelési jogkör lényegesen nem módosult a részvételi szabályok tartalmát kiegészítő 1974. sz. közlemény közzétételével. Ugyanis, bár az említett közlemény felsorol bizonyos általános, pénzügyi, technikai, sport- és etikai követelményeket, e követelmények nem kimerítő jellegűek, mivel ez a közlemény ezenkívül úgy rendelkezik, hogy a felperes „különösen” az általa meghatározott követelmények figyelembevételével hagyja jóvá vagy utasítja el az engedély iránti kérelmet, ami feljogosítja arra, hogy az említett közleményben kifejezetten rögzített követelményektől eltérő indokok alapján hagyja jóvá vagy utasítsa el az engedély iránti kérelmet. Ráadásul, amint arra a fenti 15. pont rámutat, az 1974. sz. közlemény tartalmából kitűnik, hogy a felperes fenntartja magának a jogot arra, hogy további, a fent hivatkozott különböző követelményekhez kapcsolódó kiegészítő információkat kérjen a szervezőktől.
- 88 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy az 1974. sz. közlemény nem minden követelménye objektív, átlátható, megkülönböztetéstől mentes, ellenőrizhető és alkalmas arra, hogy biztosítsa a versenyek szervezői számára az érintett piacra való tényleges belépést (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2013. február 28-i Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas ítélet, C-1/12, EU:C:2013:127, 99. pont).
- 89 E megfontolásokból következik, hogy a felperes 1998 óta, és még az 1974. sz. közlemény elfogadása után is a széles mérlegelési mozgástérrel rendelkezett a harmadik személyek által kínált versenyek engedélyezésének megtagadására, akár kifejezetten nem szabályozott indokok alapján is, ami a

megtagadásról szóló határozatok jogellenes indokok alapján történő elfogadásához vezethetett. E körülmények között a Bizottság helyesen állapította meg a megtámadott határozat (163) és (185) preambulumbekzdésében, hogy a részvételi szabályok tartalmuknál fogva nem állnak közvetlen kapcsolatban a felperes által a közigazgatási eljárás során hivatkozott jogszerű célokkal.

2) A szankciók szigorúságáról

- 90 A felperes arra hivatkozik, hogy a szankciók szigorúsága nem releváns tényező annak meghatározásakor, hogy előzetes engedélyezési rendszerének tartalma a verseny korlátozását célozza-e.
- 91 Márpedig a Bíróság már kimondta, hogy egy szabályozás megtorló jellege és a megsértése esetén alkalmazandó szankciók jelentősége kedvezőtlen hatással lehet a versenyre, mivel ha ezek a szankciók nem korlátozódnak arra a mértékre, amely a sportversenyek lefolytatásához szükségesek, és végső soron alaptalannak bizonyulnak, akkor a versenyben részt vevő sportoló indokolatlan kizárását és ezért a szóban forgó tevékenység gyakorlására vonatkozó feltételek torzulását eredményezhetik (lásd ebben az értelemben: 2006. július 18-i Meca-Medina és Majcen kontra Bizottság ítélet, C-519/04 P, EU:C:2006:492, 47. pont).
- 92 A jelen ügyben a részvételi szabályok szerint szankcióval kell sújtani azokat a korcsolyázókat, akik felperes vagy annak valamely tagja által nem engedélyezett versenyeken vesznek részt. Amint az a fenti 7. pontból kitűnik, 2016-os módosításukig a részvételi szabályok egységes, és rendkívül szigorú, élethosszig tartó kizárási szankciót írtak elő, amely minden esetben alkalmazandó volt, függetlenül attól, hogy első jogsértés vagy visszaesés történt. Ezért szigorú szankcióról volt szó. Ebből következik, hogy a 2014. évi részvételi szabályokból eredő korlátozások a korcsolyázás tisztasága védelmének célkitűzéséhez képest nyilvánvalóan aránytalanok voltak.
- 93 Kétségtelen, hogy – amint az a fenti 10. pontból kitűnik – 2016-ban a szankciórendszer rugalmasabbá vált, mivel már nem ír elő valamennyi jogsértés vonatkozásában egységesen alkalmazandó, élethosszig tartó kizárási szankciót. Rá kell azonban mutatni arra – a felperes által nem vitatott – tényre, hogy a korcsolyázók pályafutása átlagosan nyolc évig tart. Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a 2016. évi részvételi szabályokban előírányzott szankciók, még az 5 és 10 éves határozott időre vonatkozó szabályok is, továbbra is aránytalanok, amennyiben különösen a nem engedélyezett harmadik személyek által szervezett versenyeken való részvételre vonatkoznak.
- 94 Ezenkívül a 2016. évi részvételi szabályok nem határozzák meg pontosan azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik a szabálysértések különböző kategóriái közötti határvonal meghatározását. E szabályok különösen a „rendkívül súlyos” és az ilyenek nem minősülő szabálysértések között nem tesznek egyértelmű megkülönböztetést. Ebből következik, hogy a szankciórendszer kevésbé előrelátható, és így önkényes alkalmazásának kockázatával jár, ami az említett szankcióknak túlzott elrettentő erőt biztosít.
- 95 E körülmények között – ellentétben azzal, amit a felperes állít – a részvételi szabályok által előírt szankciók szigorúsága e szabályok tartalmának elemzése során különösen jelentős tényező. Ez a szigorúság ugyanis visszatartja a sportolókat attól, hogy a felperes által nem engedélyezett versenyeken vegyenek részt, még az ilyen megtagadást igazoló jogos indokok hiányában is, és következésképpen alkalmas arra, hogy lezárja a piacot a lehetséges versenytársak előtt, akiket megfosztanak a sportversenyeik megszervezéséhez szükséges sportolók részvételétől.

3) A részvételi szabályok és a felperes egyik versenye vagy versenysorozata közötti kapcsolat hiányáról

- 96 A felperes arra hivatkozik, hogy az a tény, hogy a részvételi szabályok nem kapcsolódnak az általa szervezett versenyhez vagy versenysorozathoz, nem releváns a cél általi korlátozás elemzése keretében.

- 97 Márpedig a megtámadott határozat (166) és (243) preambulumbekzdésének együttes olvasatából kitűnik, hogy a Bizottság azt kifogásolja, hogy a részvételi szabályok nem teszik függővé egy szankció kiszabását attól, hogy az engedély nélküli verseny, amelyen az érintett sportolók részt vettek, egybeesett-e a felperes versenyével. Ez a megfontolás valójában nem más, mint a felperes által a közigazgatási eljárás során hivatkozott jogszerű célokkal való közvetlen kapcsolat hiányának példája, és rámutat a részvételi szabályok tág, sőt eltúlzott hatályára. Az említett szabályok ugyanis lehetővé teszik a felperes számára, hogy engedély nélküli versenyeken való részvétel esetére a sportolókkal szemben kizárással járó szankciókat szabjon ki, még akkor is, ha a felperes versenynaptára ugyanabban az időpontban semmilyen versenyről nem rendelkezik, és még ha a szóban forgó sportolók valamilyen okból nem is vehetnek részt az felperes által szervezett versenyeken. Ennélfogva el kell utasítani a felperes azon kifogását, amely szerint a (166) és (243) preambulumbekzdésben tett megállapítás nem releváns.
- 98 Ami a felperes gazdasági érdekeinek védelmére való hivatkozással kapcsolatos érveket illeti, ezeket a részvételi szabályok céljainak elemzése keretében, az alábbi 106–111. pont vizsgálja.

b) A részvételi szabályok által követett célokról

- 99 A felperes által a részvételi szabályok céljainak Bizottság általi vizsgálatával kapcsolatban felhozott kifogások két részre oszthatók. Egyrészt, a negyedik jogalapjával a felperes azt a következtetést vitatja, amely szerint a részvételi szabályokat nem igazolja a gyorskorcsolya tisztaságának a fogadásokkal kapcsolatos kockázatoktól való védelmére irányuló jogszerű cél. Másrészt, második jogalapja keretében a felperes arra hivatkozik, hogy a Bizottság felületesen elemezte a követett célokat, amikor a gazdasági érdekek védelmére irányuló, a 2014. évi részvételi szabályokban szereplő hivatkozásból indult ki azon következtetés alátámasztása érdekében, amely szerint e szabályok a versenyek szervezőinek kizárására irányulnak.

1) A részvételi szabályok által követett, a gyorskorcsolya tisztaságának a fogadásokkal kapcsolatos kockázatoktól való védelmére irányuló célra alapított első részről

- 100 Meg kell említeni, hogy a közigazgatási eljárás során a felperes arra hivatkozott, hogy a részvételi szabályok több, a sport sajátos tulajdonságaira jellemző célt követnek. Márpedig a jelen eljárás keretében, noha a felperes több jogszerű célra is hivatkozott, részletes érveket csak a sport tisztaságának a fogadásoktól való védelmére irányuló jogszerű cél alátámasztása érdekében terjesztett elő.
- 101 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság már elismerte, hogy a sport tisztaságának védelme jogszerű célnak minősül (2006. július 18-i Meca-Medina és Majcen kontra Bizottság ítélet, C-519/04 P, EU:C:2006:492, 43 pont). Ugyanakkor a jogszerű célok követése önmagában nem lehet elegendő ahhoz, hogy megakadályozza a cél általi versenykorlátozásnak minősítést, ha az eléréséhez alkalmazott eszközök ellentétesek az EUMSZ 101. cikk rendelkezéseivel (lásd ebben az értelemben: 2006. április 6-i General Motors kontra Bizottság ítélet, C-551/03 P, EU:C:2006:229, 64. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2008. november 20-i Beef Industry Development Society és Barry Brothers ítélet, C-209/07, EU:C:2008:643, 21. pont). Különösen azt kell megvizsgálni, hogy a szóban forgó korlátozások nélkülözhetetlenek-e az említett célkitűzések eléréséhez, és arányosak-e e célokkal (lásd ebben az értelemben: 2002. február 19-i Wouters és társai ítélet, C-309/99, EU:C:2002:98, 97. pont; 2006. július 18-i Meca-Medina és Majcen kontra Bizottság ítélet, C-519/04 P, EU:C:2006:492, 42. pont).

- 102 A jelen ügyben úgy lehet tekinteni, hogy a felperes jogszerűen állapította meg azokat a szabályokat, amelyek célja – egyébként a NOB 2010. június 24-i, „A sportfogadások mint kihívások” című ajánlásának és az Európa Tanács által 2014-ben elfogadott, a sportversenyek tiltott befolyásolásáról szóló egyezménynek megfelelően – annak megakadályozása volt, hogy a sportfogadások a versenyek és sportolók befolyásolásának kockázatát idézhessék elő.
- 103 Mindazonáltal, még ha feltételezzük is, hogy a jelen ügyben bevezetett előzetes engedélyezési rendszerből eredő korlátozások nélkülözhetetlenek a gyorskorcsolya tisztaságának a sportfogadásokkal kapcsolatos kockázatoktól való védelmére irányuló jogszerű cél megvalósításához, ez nem változtat azon, hogy – többek között a fenti 92–95. pontban ismertetett okokból – e korlátozások a fenti 77. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében túllépik az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- 104 Ennélfogva el kell utasítani a felperes azon érvelését, amely szerint a részvételi szabályokból eredő korlátozásokat a gyorskorcsolya tisztaságának a fogadásokkal kapcsolatos kockázatoktól való védelmére irányuló cél igazolja.

2) A második részből, amely azt kifogásolja, hogy a Bizottság a felperes gazdasági érdekeinek védelmére irányuló célkitűzésre támaszkodott

- 105 A felperes elsősorban azt kifogásolja, hogy a Bizottság a 2014. évi részvételi szabályokban szereplő, a gazdasági érdekeinek védelmére való hivatkozást azon következtetés alátámasztására használta fel, hogy e szabályok célja gazdasági érdekeinek védelme volt. A felperes különösen azt állítja, hogy a Bizottság tévesen támaszkodott a gazdasági érdekekkel kapcsolatos, a részvételi szabályok 2014. évi változatában szereplő hivatkozásra annak megállapítása érdekében, hogy e szabályok célja az volt, hogy kizárjanak minden olyan versenytárs versenyszervezőt, amely érintheti a felperes gazdasági érdekeit, holott e szabályok kidolgozásának körülményeiből kitűnik, hogy e szabályok annak biztosítására irányultak, hogy a felperes hatáskörébe tartozó összes verseny közös egységes szabályoknak feleljen meg.
- 106 Amint azt a Bizottság a megtámadott határozat (164) és (165) preambulumbekkezdésében megállapította, a 102. szabály (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontja 2002 óta, és annak 2016-os módosításáig úgy rendelkezett, hogy a részvételre vonatkozó feltétel „az ISU gazdasági és egyéb érdekeinek megfelelő védelmére” irányul. Ezenkívül az iratokból kitűnik, hogy ezt a kifejezést 2002-ben „a részvételi szabály indokainak tisztázása érdekében” vezették be. Ebből következik, hogy a gazdasági érdekek védelmére irányuló cél megelőzte a 2002-ben bevezetett módosítást, mivel azt ez utóbbi csak nyilvánvalóvá tette. Ennélfogva a Bizottság nem követett el értékelési hibát, amikor megállapította, hogy e cél a jogsértés időszakának 1998-as kezdetétől egészen 2016-ig fennállt.
- 107 Ezzel szemben a Bizottság a megtámadott határozat (187) preambulumbekkezdésében tévesen állapította meg, hogy a gazdasági érdekekre való hivatkozásnak a részvételi szabályok 2016-os változatából való törlése ellenére az említett változat tartalmából kitűnik, hogy e szabályok továbbra is a felperes gazdasági érdekeinek védelmére irányulnak. Pusztán az a tény ugyanis, a 102. szabály (1) bekezdése ii. alpontja 2016-os változata a „felperes egyéb jogos érdekei” kifejezést összekapcsolja a felperes bevételeinek felhasználásával, nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a részvételi szabályok 2016 óta ténylegesen és elsődlegesen a felperes gazdasági érdekeinek védelmét szolgálják. Ugyanakkor a Bizottság e tévedése nem alkalmas arra, hogy a jogszerű céloknak a megtámadott határozatban megvalósított elemzését kétségbe vonja.
- 108 E tekintetben meg kell állapítani, hogy – amint azt a felperes állítja (lásd a fenti 105. pontot) – jogszerűnek tekinthető, hogy a sport sajátosságára tekintettel biztosítani kell, hogy a sportversenyek egységes szabályoknak feleljenek meg, amelyek többek között a versenyek tisztességességének biztosítására és a sportolók testi épségének és erkölcsi feddhetetlenségének védelmére irányulnak. A

felperes ezenkívül észszerűen vélhette úgy, hogy az előzetes engedélyezési rendszer, amelynek célja annak ellenőrzése, hogy minden szervező betartja-e ezeket a szabályokat, egy olyan mechanizmus, amely alkalmas az ilyen célkitűzés megvalósításának biztosítására.

- 109 Emellett, még ha feltételezzük is, hogy bebizonyosodik, hogy a 2016-os részvételi szabályok is a felperes gazdasági érdekeinek védelmére irányulnak, akkor is meg kell állapítani, hogy az a tény, hogy valamely társulás védeni kívánja a gazdasági érdekeit, önmagában nem versenyellenes. Ugyanis, amint azt a Bizottság a tárgyaláson elismerte, a gazdasági célok követése minden vállalkozás sajátja, beleértve a sportszövetségeket is, amikor gazdasági tevékenységet folytatnak.
- 110 Mindazonáltal, amint arra a Bizottság a megtámadott határozat (255)–(258) preambulumbekkezdésében helyesen rámutatott, az előzetes engedélyezésnek a jelen ügyben a felperes által kialakított rendszere meghaladja a sportversenyek egységes szabályoknak való megfelelését biztosító cél eléréséhez szükséges mértéket. Ugyanis először is az 1974. sz. közlemény a bizonyos pénzügyi jellegű információknak a hivatkozott cél eléréséhez szükséges mértéket meghaladó közlésére vonatkozó kötelezettségeket ír elő a harmadik személy szervezők számára. E tekintetben meg kell említeni, hogy bár az előirányzott költségvetés hozzáférhetővé tétele igazolható az arról való megbizonyosodás szükségességével, hogy egy harmadik személy szervező képes-e egy verseny megszervezésére, a felperes nem terjeszt elő olyan bizonyítékot, amely lehetővé tenné annak megállapítását, hogy az üzleti terv egészének hozzáférhetővé tétele szükséges e cél eléréséhez. Másodsorban, a felperes nem terjeszt elő olyan igazolást, amely magyarázatot adna arra, hogy az 1974. sz. közleményben meghatározott előzetes engedélyezési rendszer miért ír elő hosszabb és szigorúbb határidőt az engedély iránti kérelem benyújtására arra az esetre, ha harmadik személy által szervezett versenyről van szó (lásd a fenti 14. pontot). Harmadszor, az 1974. sz. közleményben megállapított követelmények nem kimerítő jellegűek, és széles mérlegelési mozgásteret hagynak a felperes számára a nyílt nemzetközi verseny iránti kérelem elfogadása vagy elutasítása tekintetében. Negyedszer, az 1974. sz. közlemény nem ír elő pontos határidőket az engedélyezési kérelem elbírálására, ami az engedélyezési kérelmek önkényes elbírálását is eredményezheti.
- 111 Ebből következik, hogy még ha a Bizottság a 2016-os részvételi szabályokat illetően tévesen is támaszkodott a felperes gazdasági érdekeinek védelmére irányuló célkitűzésre, helyesen állapította meg az előzetes engedélyezési rendszer aránytalan jellegét, különös tekintettel a részvételi szabályok által követett állítólagos másik célra, ami a versenyek közös egységes szabályoknak való megfelelésére irányul.
- 112 Másodsorban, a felperes a Bizottság azon megállapítását kifogásolja, hogy a felperes annak ellenére használhatja fel bevételeit a tagjai által szervezett versenyek támogatására, hogy a pénzeszközeit nem bocsátja harmadik személyek rendelkezésére, majd ebből azt a következtetést vonta le, hogy a 2016. évi részvételi szabályok továbbra is a felperes gazdasági érdekeinek védelmére irányulnak. A felperes szerint ebből az következik, hogy a Bizottság azt követeli meg tőle, hogy finanszírozza a harmadik személyek által szervezett versenyeket.
- 113 Ugyanakkor a megtámadott határozat (187) és (220) preambulumbekkezdésében a Bizottság annak megjegyzésére szorítkozott, hogy a felperes nem használhatja fel a harmadik személyek által is fizetett szolidaritási hozzájárulásból származó forrásokat a saját, illetve a tagjai versenyének finanszírozására, miközben ugyanezen kedvezményt nem biztosítja a harmadik személy szervezőknek.
- 114 Kétségtelen, hogy – amint azt a felperes előadja – egy korlátozott jövedelemmel rendelkező sportszövetség megalapozottan hivatkozhat arra, hogy a szolidaritási hozzájárulást olyan versenyek finanszírozására használhatja fel, amelyek véleménye szerint ilyen finanszírozást érdemelnek, más versenyeket pedig megfoszthat e hozzájárulástól. Figyelembe véve azonban azt, hogy a felperes versenyszervezőként tevékenykedik, ezzel együtt pedig harmadik személyek által szervezett versenyek engedélyezésére vonatkozó jogkörrel is rendelkezik, a fenti 72. és 73. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében köteles biztosítani a gazdasági szereplők közötti torzulásmentes versenyt. Ebből

következik, hogy – amint azt a Bizottság helyesen megállapította – a felperes a harmadik személyek által szervezett versenyek engedélyezését nem kötheti olyan szolidaritási hozzájárulás megfizetéséhez, amelyet kizárólag a felperes és tagjai versenyének finanszírozására használnak fel. Következésképpen el kell utasítani azt az érvet, amely szerint a Bizottság azt követelte meg a felperestől, hogy harmadik személyek által szervezett versenyeket finanszírozzon, mivel a felperes nem fogalmazott meg egyéb kifogásokat a megtámadott határozatnak a szolidaritási hozzájárulásról szóló (187) és (220) preambulumbekzdésével szemben.

3. A részvételi szabályok háttérének egyéb elemeiről

- 115 A felperes arra hivatkozik, hogy a Bizottság nem végezte el az érintett piacnak az összefüggései figyelembevételével történő szigorú értékelését. Különösen úgy véli, hogy a Bizottság tévesen tagadta meg azon mű- és gyorskorcsolyaversenyek figyelembevételét, amelyeket a felperes jóváhagyott.
- 116 Meg kell azonban állapítani, hogy a műkorcsolyaversenyek nem képezik a Bizottság által meghatározott érintett piac, vagyis a gyorskorcsolyaversenyek szervezése és kereskedelmi hasznosítása egész világra kiterjedő piacának részét, és hogy a felperes nem vitatja ezt a meghatározást.
- 117 Kétségtelen, hogy a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a cél általi korlátozás elemzése keretében valamennyi releváns tényezőt – többek között a szóban forgó szolgáltatások jellegét, valamint a piac működésének tényleges feltételeit és a piac szerkezetét – figyelembe kell venni, amelyek azon gazdasági vagy jogi háttérre vonatkoznak, amelybe az említett összehangolás illeszkedik, anélkül hogy jelentősége lenne annak, hogy az ilyen elem az érintett piachoz tartozik-e, vagy sem (2014. szeptember 11-i CB kontra Bizottság ítélet, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 78. pont). Mindazonáltal az ezen ítélkezési gyakorlat alapjául szolgáló ügyben kölcsönhatások álltak fenn az érintett piac és egy másik kapcsolódó, de elkülönülő piac között, ami a jelen ügyben nem nyert bizonyítást. Önmagában az a körülmény, hogy a felperes hatáskörrel rendelkezik a műkorcsolyázás vonatkozásában is, és hogy a két sportágra ugyanazon szabályok alkalmazandók, nem elegendő az ilyen kölcsönhatás bizonyításához. Ennélfogva a Bizottság nem volt köteles figyelembe venni a felperes által az érintett piactól elkülönülő piacon engedélyezett versenyeket.
- 118 Ezenkívül, amint azt a fenti 86–89. pont tartalmazza, a részvételi szabályok sem az 1974. sz. közlemény közzététele előtt, sem azt követően nem kapcsolták a felperes szabályozási feladatának gyakorlását azokhoz a biztosítékokhoz, amelyek az érintett piacnak harmadik személyek részére történő tényleges hozzáférhetővé tételéhez szükségesek. Figyelembe véve az objektív, átlátható, megkülönböztetéstől mentes, ellenőrizhető kritériumok hiányát, a felperesnek az ilyen versenyek engedélyezésére vagy elutasítására vonatkozó széles mérlegelési mozgásteret semmilyen módon nem volt korlátozva.
- 119 Ebből következik, hogy az a körülmény, hogy a felperes jóváhagyhatta a műkorcsolyaversenyeket – még ha feltételezhető is, hogy ténylegesen független versenyekről volt szó –, nem releváns a részvételi szabályok háttérének elemzése szempontjából, mivel nem vonja kétségbe azt a következtetést, amely szerint a felperes előzetes engedélyezési rendszere lehetővé teszi számára, hogy az érintett piacon torzítsa a versenyt azáltal, hogy a saját versenyait a harmadik személyek által kínált versenyekkel szemben előnyben részesíti, és ennélfogva e szabályok nem biztosítják az e piacra való tényleges belépést.
- 120 A fenti megfontolások összességére tekintettel a Bizottság helyesen állapította meg, hogy a részvételi szabályok célja a verseny korlátozása. Tartalmukra és célkitűzéseikre, valamint a háttérükre tekintettel a részvételi szabályok elegendő károssági fokot mutatnak ahhoz, hogy az EUMSZ 101. cikk értelmében vett cél általi versenykorlátozásnak minősüljenek.

- 121 Mivel a cél általi versenykorlátozás fennállását kellőképpen alátámasztja a részvételi szabályok tartalmának és céljainak, valamint hátterének a vizsgálata, nem szükséges határozni a felperes által a Bizottság azon következtetései kapcsán megfogalmazott érvekről, amelyek a felperes azon szándékára vonatkoznak, hogy kizárja a harmadik személy szervezőket. Ugyanis, mivel a szándék nem szükséges elem annak meghatározásában, hogy a vállalkozások társulása által hozott döntés cél általi korlátozó jelleggel bír-e (lásd ebben az értelemben: 2006. április 6-i General Motors kontra Bizottság ítélet, C-551/03 P, EU:C:2006:229, 77. pont), a cél általi korlátozás vizsgálatának e részével szemben a felperes által előadott érvek hatástalanok.
- 122 Következésképpen a felperes második és negyedik jogalapját el kell utasítani.
- 123 Mivel a Bizottság helyesen állapította meg a cél általi korlátozás fennállását, nem szükséges megvizsgálni annak a versenyre gyakorolt hatásait (2015. november 26-i Maxima Latvija ítélet, C-345/14, EU:C:2015:784, 17. pont; 2016. január 20-i Toshiba Corporation kontra Bizottság ítélet, C-373/14 P, EU:C:2016:26, 25. pont). Ennélfogva nem szükséges megvizsgálni a felperes által felhozott harmadik, arra alapított jogalap megalapozottságát, hogy a Bizottság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a részvételi szabályok versenykorlátozó hatásúak.

C. Az arra alapított ötödik jogalapról, hogy a Dubaji Nagydíjra vonatkozó 2014-es döntés nem tartozik az EUMSZ 101. cikk területi hatálya alá

- 124 A felperes arra hivatkozik, hogy a Dubaji Nagydíj jóváhagyását megtagadó döntés nem tartozik az EUMSZ 101. cikk területi hatálya alá, mivel e versenynek az Európai Gazdasági Térség (EGT) területén kívül kellett megvalósulnia.
- 125 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint a Bizottságnak az Unió kívül tanúsított valamely magatartás megállapításával és szankcionálásával kapcsolatos joghatósága a nemzetközi közjog alapján megalapozható akár a végrehajtási kritérium, akár a minősített hatásokon alapuló kritérium alapján (2017. szeptember 6-i Intel kontra Bizottság ítélet, C-413/14 P, EU:C:2017:632, 40. és 47. pont). A végrehajtási kritérium értelmében a Bizottság hatáskörét a felrött magatartás megvalósításának helye indokolja (lásd: 1993. március 31-i Ahlström Osakeyhtiö és társai kontra Bizottság ítélet, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 és C-125/85–C-129/85, EU:C:1993:120, 16. pont). A minősített hatásokra vonatkozó kritériumnak megfelelően a Bizottság akkor is igazolhatja a joghatóságát, ha a magatartás azonnali, jelentős és előre látható hatásokat válthat ki az Unió területén (lásd ebben az értelemben: 2017. szeptember 6-i Intel kontra Bizottság ítélet, C-413/14 P, EU:C:2017:632, 48–53. pont).
- 126 A jelen ügyben a Bizottság a megtámadott határozat rendelkező részének 1. cikkében megállapította, hogy a felperes „a részvételi szabályok elfogadásával és alkalmazásával megsértette az EUMSZ 101. cikket”. E következtetést a megtámadott határozat indokolásának fényében kell értelmezni.
- 127 E tekintetben meg kell állapítani, hogy bár igaz, hogy a megtámadott határozat több pontjában is kifogásolja a felperes által a Dubaji Nagydíj kapcsán hozott döntést, ez nem változtat azon, hogy nem érinti magát a Nagydíjat elutasító döntést. A Bizottság ugyanis kizárólag annak szemléltetése érdekében támaszkodott a Dubaji Nagydíj jóváhagyásának a felperes általi megtagadására, hogy a felperes a gyakorlatban hogyan alkalmazza a részvételi szabályokat (lásd többek között: a megtámadott határozat (175), (176), (199)–(205), (232)–(235) és (243) preambulumbekzdése).

- 128 Következésképpen, mivel a megtámadott határozat a részvételi szabályokra, nem pedig a Dubaji Nagydíjra vonatkozik, a releváns kérdés nem az, hogy e versenyre az EGT területén belül vagy azon kívül került volna sor, hanem az, hogy a Bizottság a fenti 125. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat alapján joghatósággal rendelkezett-e arra, hogy a részvételi szabályoknak az EUMSZ 101. cikkel való összeegyeztethetőségéről határozzon.
- 129 E tekintetben meg kell állapítani, hogy figyelembe véve különösen a korcsolyázóknak a felperes által nem engedélyezett versenyeken való részvétele esetére előírt szigorú és aránytalan szankciókat, valamint az objektív, átlátható, hátrányos megkülönböztetéstől mentes és ellenőrizhető engedélyezési kritériumok hiányát, a részvételi szabályok megakadályozzák a korcsolyázókat abban, hogy szolgáltatásaikat a felperes által nem engedélyezett nemzetközi gyorskorcsolyaversenyek szervezői részére kínálják, és ezáltal az említett szervezőket is meggátolja abban, hogy az EGT területén belül, vagy azon kívül megrendezett konkurens versenyeken igénybe vegyék e korcsolyázók szolgáltatásait. Következésképpen a részvételi szabályok a fenti 125. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében azonnali, jelentős és előre látható hatásokat fejthetnek ki az Unió területén. Ezért a Bizottság a jelen ügyben joghatósággal rendelkezett a megtámadott határozat elfogadására, és ez nem sértette az EUMSZ 101. cikk területi hatályát.
- 130 Ebből következik, hogy az ötödik jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

D. A versenykorlátozásoknak a felperes választottbírósi szabályzata általi megerősítését megállapító következtetés ellen irányuló hatodik jogalapról

- 131 Hatodik jogalapjával a felperes arra hivatkozik, hogy a megtámadott határozat 8.7. szakaszában szereplő azon következtetés, amely szerint a felperes választottbírósi szabályzata megerősíti a részvételi szabályok által előidézett versenykorlátozásokat, megalapozatlan, és figyelmen kívül kell hagyni.
- 132 E hatodik jogalappal szemben a Bizottság elsődlegesen elfogadhatatlansági kifogásra hivatkozik, mivel a felperes egyáltalán nem kérte a választottbírósi szabályzatról szóló megállapítás megsemmisítését. A tárgyaláson a Bizottság ezenkívül kijelentette, hogy a megtámadott határozat 8.7. szakasza a teljesség kedvéért elvégzett elemzést tartalmaz, és hogy e szakasznak a választottbírósi szabályzatról szóló következtetése ezért nem képezi részét a megállapított jogsértésnek. E nyilatkozat alapján a Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék e jogalapot mint hatástalant utasítsa el. Az ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis a felhozott jogalap hatástalan jellege a jogalap arra való alkalmasságára utal, hogy megalapozottsága esetén a felperes által kívánt megsemmisítést eredményezze, nem pedig a felperesnek az ilyen keresetindításhoz vagy akár egy meghatározott jogalap felhozásához fűződő esetleges érdekére, mivel e kérdések a kereset, illetve a jogalap elfogadhatóságának körébe tartoznak (2000. szeptember 21-i EFMA kontra Tanács ítélet, C-46/98 P, EU:C:2000:474, 38. pont).
- 133 Másodlagosan, a Bizottság az ellenkérelmében azt is állítja, hogy a hatodik jogalap mindenképpen megalapozatlan.

1. A hatodik jogalap hatástalan jellegéről

- 134 A tárgyaláson hozzá intézett kérdésre válaszolva a felperes megerősítette, hogy a megtámadott határozat 8.7. szakaszának figyelmen kívül hagyására irányuló kérelme valójában a megtámadott határozat annyiban történő megsemmisítésére irányul, amennyiben e határozat az említett szakaszban kifejtett megfontolásokon alapul.
- 135 A megtámadott határozat 1. cikke úgy rendelkezik, hogy a felperes „a részvételi szabályok – és különösen az ISU 2014-es és 2016-os általános szabályzatainak a gyorskorcsolyázásra vonatkozó 102. és 103. szabálya – elfogadásával és végrehajtásával [megsértette] az EUMSZ 101. cikkét és az

EGT-Megállapodás 53. cikkét”. Emellett a megtámadott határozatnak „Az [EUMSZ] 101. cikkre és az EGT-Megállapodás 53. cikkének (1) bekezdésére vonatkozó következtetések” című 8.6. szakaszából kitűnik, hogy a rendelkező rész 1. cikke a megtámadott határozat 8.3–8.5. szakaszában foglalt indokoláson alapul.

- 136 Ezzel szemben a választottbírói szabályzatra vonatkozó értékelések egy, a versenykorlátozás fennállására vonatkozó következtetést követő szakaszban, vagyis a megtámadott határozat 8.7. szakaszában szerepelnek. E szakaszban a Bizottság nem azt állapította meg, hogy a választottbírói szabályzat önálló versenyjogi jogsértésnek minősül, hanem csupán azt, hogy az megerősíti a felperes részvételi szabályai által előidézett versenykorlátozásokat.
- 137 Ebből következik, hogy – amint azt a Bizottság a tárgyaláson elismerte – a megállapított jogsértésre tekintettel a megtámadott határozatnak a választottbíráskodásról szóló 8.7. szakasza mellékes, mivel még ha feltételezhető lenne is, hogy e szakasz hibás, ez utóbbi önmagában akkor sem tenné lehetővé a magának a versenykorlátozás fennállásának megkérdőjelezését. Ennélfogva az a körülmény, hogy az említett szakasz jogellenes, nem vezethet a megtámadott határozat rendelkező része 1. cikkének megsemmisítéséhez. Következésképpen a felperes hatodik jogalapja, amennyiben a megtámadott határozat rendelkező része 1. cikkének megsemmisítésére irányul, hatástalan.
- 138 Mindazonáltal a megtámadott határozat 2. cikke értelmében a felperes többek között köteles tartózkodni az 1. cikkben leírt valamennyi cselekmény vagy magatartás, valamint minden hasonló célú vagy hatású cselekmény vagy magatartás megismétlésétől. Ezt a cikket a megtámadott határozat (338)–(342) preambulumbekkezdésével összefüggésben kell értelmezni, amelyek meghatározzák a jogsértés megszüntetésére irányuló kötelezettség teljesítése érdekében a felperes által meghozandó intézkedéseket. Márpedig ezekben a preambulumbekkezdésekben a Bizottság rámutatott, hogy a felperes lényegében csak akkor szüntetheti meg az előzetes engedélyezési rendszer fenntartása mellett a jogsértést, ha nemcsak a részvételi szabályok és az 1974. sz. közlemény vonatkozásában vezet be lényeges módosításokat, de a választottbírói szabályzatot illetően is.
- 139 Így a Bizottság a felperes előzetes engedélyezési rendszere fenntartásának jogszerűségét többek között a választottbírói szabályzatának lényeges módosításától tette függővé. Ebből következik, hogy a megtámadott határozat 8.7. szakasza a megtámadott határozat rendelkező része 2. cikkének szükséges alátámasztásául szerepel.
- 140 Következésképpen a Bizottság állításával ellentétben a hatodik jogalap hatásos, amennyiben a megtámadott határozat 2. cikkének megsemmisítése iránti kérelem alátámasztására szolgál.

2. Az ügy érdeméről

- 141 E jogalap megalapozottságát illetően a felperes arra hivatkozik, hogy a megtámadott határozat 8.7. szakasza lényegében két értékelési hibát tartalmaz. Egyrészt a Bizottság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a választottbírói szabályzat megnehezíti az felperes esetlegesen versenyellenes határozatával szembeni hatékony bírói jogvédelmet. Másrészt úgy véli, hogy e szakasz nem releváns, mivel a Bizottság nem véli úgy, hogy a TAS választottbírói eljárása sértené az EUMSZ 101. cikket.
- 142 Amint az a fenti 132. pontból kitűnik, a Bizottság elismeri, hogy a választottbírói szabályzat nem sérti az EUMSZ 101. cikket. Mindazonáltal fenntartja a megtámadott határozat 8.7. szakaszában végzett értékelését, és azt válaszolja, hogy jogosult volt a vitatott elemzés elvégzésére.
- 143 Beadványaiban a Bizottság többek között azt állítja, hogy az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírságok megállapításáról szóló iránymutatás (HL 2006. C 210., 2. o.; a továbbiakban: 2006. évi iránymutatás) 28. pontja értelmében vett súlyosító körülménynek tekinthette volna a választottbírói szabályzatot, amennyiben úgy döntött volna, hogy ilyen szankciót alkalmaz.

- 144 Márpedig a megtámadott határozat nem használja a súlyosító körülmény fogalmát, és nem hivatkozik a 2006. évi iránymutatásra.
- 145 Ugyanakkor emlékeztetni kell arra, hogy miután arra a következtetésre jutott, hogy a részvételi szabályok korlátozzák a versenyt, a Bizottság megállapította, hogy a választottbírói szabályzat megerősíti az részvételi szabályok által okozott korlátozásokat. Emellett lényegében megállapította, hogy az előzetes engedélyezési rendszer fenntartása esetén a részvételi szabályokat, az 1974. sz. közleményt és a felperes választottbírói szabályzatát lényegesen módosítani kell.
- 146 Így, jóllehet a Bizottság a jelen ügyben nem szabott ki bírságot, miután a kifogásközlés szakaszában még azt tervezte, hogy ki fog szabni, ugyanakkor az a tény, hogy megítélése szerint a választottbírói szabályzat megerősíti a részvételi szabályok által előidézett korlátozásokat, arra készítette a Bizottságot, hogy kiterjessze a felperest terhelő kötelezettségek hatályát azáltal, hogy a felperes előzetes engedélyezési rendszere fenntartásának jogszerűségét többek között e szabályzat módosításától tette függővé.
- 147 A Bizottság ily módon lényegében továbbra is a 2006. évi iránymutatásnak a súlyosító körülmények bírságok kiszámításakor történő figyelembevételére vonatkozó logikáját követte, jóllehet a megtámadott határozatban végül nem szabott ki bírságot.
- 148 Márpedig, még ha feltételezzük is, hogy a Bizottság az állításának megfelelően a 2006. évi iránymutatás alapján kiterjesztette a felperest terhelő kötelezettségeket, és így az indokolás megváltoztatása nélkül hivatkozhat ezen iránymutatás alkalmazására, akkor is meg kell állapítani, hogy tévedett, amikor megállapította, hogy a felperes választottbírói szabályzata a 2006. évi iránymutatás értelmében súlyosító körülménynek minősül.
- 149 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy noha az iránymutatások nem képezik a Bizottság által hozott határozatok jogalapját, ugyanakkor az ilyen magatartási szabályok elfogadásával és annak közzétételével, hogy ezeket alkalmazni fogja, a Bizottság korlátozza magát a mérlegelési jogköre gyakorlásában. Ennélfogva nem térhet el e szabályoktól anélkül, hogy kitenné magát annak, hogy adott esetben az általános jogelvek – mint az egyenlő bánásmód vagy a bizalomvédelem elve – megsértése címén felelősségre vonható legyen. Következésképpen nem zárható ki, hogy az ilyen általános hatályú magatartási szabályok bizonyos feltételekkel és a tartalmuknak megfelelően joghatást fejthetnek ki (lásd ebben az értelemben: 2005. június 28-i Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EU:C:2005:408, 209–211. pont).
- 150 A 2006. évi iránymutatás 28. pontjának szövege a következő:
- „A bírság alapösszege emelhető, ha a Bizottság [súlyosító] körülményeket állapít meg, mint például:
- amikor egy vállalkozás ugyanolyan vagy hasonló jogsértést folytat vagy ismét meg azután, hogy a Bizottság vagy valamely nemzeti versenyhatóság megállapította, hogy a vállalkozás megsértette [az EUMSZ 101.] vagy [EUMSZ 102. cikk] rendelkezéseit. Az alapösszeget minden megállapított jogsértés után 100%-kal emelik fel;
 - A Bizottság vizsgálata során az együttműködés megtagadása vagy a vizsgálat akadályozása;
 - A jogsértés irányítóként vagy felbujtóként történő elkövetése; a Bizottság különös figyelmet fog fordítani azokra az intézkedésekre, melyek más vállalkozásokat jogsértés elkövetésére kényszerítenek és/vagy amelyek megtorló jelleggel más vállalkozásokat jogsértést képező magatartás betartására kényszerítenek.”

- 151 Az 2006. évi iránymutatás 28. pontjának első bekezdésében szereplő „mint például” kifejezés használata azt jelzi, hogy a súlyosító körülmények nem kimerítő felsorolásáról van szó (lásd ebben az értelemben: 2013. július 11-i Team Relocations és társai kontra Bizottság ítélet, C-444/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:464, 105. pont).
- 152 Mindazonáltal meg kell állapítani, hogy a 2006. évi iránymutatás 28. pontjában található listán szereplő súlyosító körülmények közös jellemzője, hogy azokat a jogellenes magatartásokat vagy körülményeket ismertetik, amelyek károsabbá teszik a jogsértést, és amelyek a felelős vállalkozással szemben alkalmazott szankció emelésében megnyilvánuló különleges elmarasztalást indokolják. A 2006. évi iránymutatás 4. pontjában ugyanis a Bizottság azon jogköre, hogy a bírságokat kellően elrettentő mértékben szabja ki, szükségessé teszi, hogy a bírság alapösszegét kiigazítsák, figyelembe véve különösen a jogsértést övező súlyosító körülményeket.
- 153 Ebből következik, hogy csak azok a jogellenes magatartások vagy körülmények igazolhatják az uniós versenyjog megsértéséért kiszabott bírság súlyosbodását, amelyek a jogsértést károsabbá teszik, mint például az iránymutatás 28. pontjában felsorolt három körülmény, mivel senkit nem lehet elrettenteni jogszerű vagy kárt nem okozó magatartástól.
- 154 Márpedig a jelen ügyben először is meg kell állapítani – amint azt a Bizottság is elismeri a megtámadott határozat (269) preambulumbekkezdésében –, hogy a választottbíráskodás a vitarendezés általánosan elfogadott, kötelező erejű módszerét jelenti, és hogy a választottbírói kikötés alkalmazása önmagában nem korlátozza a versenyt.
- 155 Másodszor – amint az a megtámadott határozat (286) preambulumbekkezdéséből kitűnik, és ellentétben a felperes állításával – meg kell állapítani, hogy a Bizottság nem állapította meg, hogy a választottbírói szabályzat sérti a sportolók tisztességes eljárásához való jogát.
- 156 Harmadszor hangsúlyozni kell, hogy a választottbírói eljárás kötelező jellege és az a tény, hogy a felperes választottbírói szabályzata kizárólagos hatáskörrel ruházza fel a TAS-t a felperesnek a részvételből való kizárásról szóló határozataival kapcsolatos jogviták elbírálására, a sport sajátosságaihoz fűződő jogos érdekekkel igazolható. E tekintetben meg kell említeni, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága ilyen értelmű döntést hozott egy olyan ügyben, amely többek között a felperes választottbírói szabályzatára vonatkozott. Elismerte, hogy egyértelmű érdek fűződik ahhoz, hogy a hivatásos sport keretében felmerülő jogviták, különösen a nemzetközi vonatkozású jogviták olyan szakosított bíróság elé terjeszthetők legyenek, amely képes gyorsan és költséghatékonyan dönteni. Hozzátette, hogy a magas szintű nemzetközi sporteseményeket eltérő országokban székhellyel rendelkező szervezetek szervezik a különböző országokban, és e versenyek gyakran az egész világ sportolói számára nyitva állnak. Ennek keretében az egységes és szakosodott nemzetközi választottbírói igénybevétele bizonyos mértékű egységességet segít elő az eljárásban, és megerősíti a jogbiztonságot (EJEB, 2018. október 2., Mutu és Pechstein kontra Svájc, CE:ECHR:2018:1002JUD004057510, 98. pont).
- 157 Negyedszer emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság már kimondta, hogy bármely személy a nemzeti bíróságához fordulhat és kártérítést igényelhet az őt ért kárért, amennyiben okozati összefüggés áll fenn az említett kár és valamely kartell vagy az EUMSZ 101. cikk által tiltott magatartás között (2014. június 5-i Kone és társai ítélet, C-557/12, EU:C:2014:1317, 22. pont).
- 158 Bármely személynek az ilyen kár megtérítésének követelésére vonatkozó joga ugyanis megerősíti az uniós versenyjogi szabályok hatékonyságát, amennyiben gyengíti azokat a gyakran rejtett megállapodásokat vagy gyakorlatokat, amelyek alkalmasak arra, hogy a versenyt korlátozzák vagy torzítsák, hozzájárulva ekképpen az Európai Unió belüli hatékony verseny fenntartásához (2001. szeptember 20-i Courage és Crehan ítélet, C-453/99, EU:C:2001:465, 27. pont; 2014. június 5-i Kone és társai ítélet, C-557/12, EU:C:2014:1317, 23. pont).

- 159 A jelen ügyben, noha a felperes választottbírósi szabályzata nem teszi lehetővé a korcsolyázók számára, hogy a részvételből az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének megsértésével történő kizárásról szóló határozat megsemmisítése iránti keresettel forduljanak valamely nemzeti bírósághoz, mégis – amennyiben úgy kívánják – a fenti 157. és 158. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat alapján kártérítési keresetet nyújthatnak be valamely nemzeti bírósághoz. Ezenkívül a harmadik személy szervezők is benyújthatnak kártérítési keresetet, ha úgy ítélik meg, hogy az engedélyezést megtagadó határozat sérti az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését. Ilyen esetekben a nemzeti bíróságot nem köti a TAS által végzett, a részvételből kizáró vagy az engedélyezést megtagadó határozatnak az uniós versenyjoggal való összeegyeztethetőségére vonatkozó értékelés, és adott esetben az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordulhat a Bírósághoz.
- 160 Egyébiránt meg kell állapítani, hogy azok a korcsolyázók és harmadik személy szervezők, akikkel szemben az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése ellenére hoznak a részvételből kizáró vagy az engedélyezést megtagadó határozatot, panaszt is benyújthatnak valamely nemzeti versenyhatósághoz vagy a Bizottsághoz, amint azt a panaszosok a jelen ügyben is tették. Ha az ügyben eljáró hatóságnak határozatot kell hoznia, az adott esetben még az uniós bíróságok előtt is felülvizsgálható. Előfordulhat ugyanis, hogy az uniós bíróságok a Bizottság határozata ellen benyújtott megsemmisítés iránti kereset keretében vagy a valamely nemzeti versenyhatóság határozatával szemben benyújtott kereset ügyében eljáró nemzeti bíróság által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásban dönthetnek egy ilyen kérdésről.
- 161 A fenti 157–160. pontban kifejtett megfontolásokból következik, hogy a Bizottság által előadottakkal ellentétben a TAS választottbírósi rendszerének alkalmazása nem olyan jellegű, amely veszélyeztetné az uniós versenyjog teljes érvényesülését.
- 162 E következtetést nem cáfolja a Bizottság által hivatkozott ítélkezési gyakorlat. A 2018. március 6-i Achmea ítélet (C-284/16, EU:C:2018:158, 55. pont) alapjául szolgáló ügyben tárgyalt körülményektől eltérően ugyanis a TAS alapokmánya nem olyan szerződésen alapul, mellyel a tagállamok beleegyeznek abba, hogy adott esetben a versenyjog alkalmazására vagy értelmezésére is kiterjedő jogvitákat vonjanak ki a saját bíróságaik joghatósága, és következésképpen egy olyan bírósági jogorvoslati rendszer hatálya alól, amelynek létrehozására az uniós jog által szabályozott területeken az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második albekezdése kötelezi őket.
- 163 A fentiekből következik, hogy az a tény, hogy a felperes választottbírósi szabályzata kizárólagos hatáskört ruházott a TAS-ra a részvételből kizáró határozatok jogszerűségének felülvizsgálatára vonatkozóan, és hogy a jelen ügyben kötelező a választottbíráskodás, nem minősül olyan – például a 2006. évi iránymutatás 28. pontjában felsorolt – jogellenes körülménynek, amely a jelen ügyben megállapított jogsértést károsabbá teszi. Ennélfogva a Bizottság nem állapíthatta meg, hogy a felperes választottbírósi szabályzata súlyosító körülménynek minősül, és ennélfogva nem juthatott arra a következtetésre, hogy megerősíti a részvételi szabályok által okozott versenykorlátozásokat.
- 164 Ebből következik, hogy helyt kell adni a felperes által arra alapított hatodik jogalaphoz, hogy a megtámadott határozat 8.7. szakaszában megfogalmazott következtetés megalapozatlan.

E. Az 1/2003 rendelet 7. cikke (1) bekezdése második mondatának megsértésére alapított hetedik jogalapról

- 165 Hetedik jogalapjával a felperes a megtámadott határozat 2. cikkének jogszerűségét vitatja, lényegében arra hivatkozva, hogy a Bizottság megsértette az 1/2003 rendelet 7. cikkét azzal, hogy olyan korrekciós intézkedéseket írt elő vele szemben, amelyek semmilyen kapcsolatban nem állnak az állítólagos jogsértéssel. A felperes különösen azt állítja, hogy a Bizottság az 1/2003 rendelet 7. cikke (1) bekezdését megsértve tévesen kötelezte őt arra, hogy módosítsa részvételi szabályait, jöllehet a

módosítási kötelezettséggel érintett szabályok elemei nem minősülnek jogsértésnek. Hasonlóképpen, mivel a Bizottság nem állapította meg a választottbírószabályzat jogsértő jellegét, nem kötelezheti a felperest annak módosítására.

166 A Bizottság erre azt válaszolja, hogy a felperessel szemben nem írt elő korrekciós intézkedéseket. Fenntartja, hogy egyszerűen azt követelte meg az felperestől, hogy az 1/2003 rendelet 7. cikke (1) bekezdése első mondatának megfelelően szüntesse meg a jogsértést, azonban meghagyta számára a jogsértés megszüntetésének módjára vonatkozó döntést.

167 Emlékeztetni kell arra, hogy az 1/2003 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ha panasz vagy saját kezdeményezése alapján eljáró Bizottság megállapítja [az EUMSZ 101. és EUMSZ 102. cikk] megsértését, határozatban felszólíthatja, az érintett vállalkozásokat és vállalkozások társulásait, hogy fejezzék be a jogsértést. E célból az elkövetett jogsértéssel arányos, a jogsértés tényleges megszüntetéséhez szükséges mértékű, magatartásra vonatkozó vagy szerkezeti jogorvoslati intézkedéseket [helyesen: szerkezeti korrekciós intézkedéseket] tehet. [...]”.

168 Az e rendelkezésben meghatározott azon feltétel, amely szerint a korrekciós intézkedéseknek az elkövetett jogsértéssel arányosnak kell lenniük, azt jelenti, hogy a vállalkozásra a versenyjogi jogsértés megszüntetése érdekében rótt teher nem terjedhet túl azon a mértéken, amely megfelelő és szükséges a követett cél eléréséhez, azaz az adott ügyben megsértett szabályok tiszteletben tartásának helyreállításához (1995. április 6-i RTE és ITP kontra Bizottság ítélet, C-241/91 P és C-242/91 P, EU:C:1995:98, 93. pont).

169 A megtámadott határozat 2. cikke értelmében a Bizottság kötelezte a felperest, hogy ténylegesen szüntesse meg a megállapított jogsértést, és tartózkodjon minden hasonló célú vagy hatású cselekmény vagy magatartás megvalósításától. A megtámadott határozat (339) preambulumbekkezdésében a Bizottság jelezte, hogy „egynél több eszköz” létezik a megállapított jogsértés tényleges befejezésére, majd ezekből kettőt megnevezett. Így egyrészt úgy ítélte meg, hogy a felperes megszüntetheti az előzetes engedélyezési rendszerét és az ahhoz kapcsolódó szankciórendszert. Másrészt, arra az esetre, ha a felperesnek az előzetes engedélyezési rendszerének fenntartása mellett kellene döntenie, a Bizottság a megtámadott határozat (339) preambulumbekkezdésében rámutatott, hogy a felperes a jogsértést ténylegesen „kizárólag” a részvételi szabályok, az „ISU választottbírószabályzatának”, valamint az 1974. sz. közleményben meghatározott engedélyezési kritériumok lényeges módosításával szüntetheti meg, és felsorolt számos olyan lépést, amelyet a felperesnek ehhez meg kell tennie.

170 Mindjárt az elején meg kell állapítani, hogy mivel a Bizottság a jelen ügyben helyesen állapította meg a cél általi korlátozás fennállását, a jelen jogalapot el kell utasítani annyiban, amennyiben azt kifogásolja a Bizottsággal szemben, hogy olyan intézkedésekre kötelezte a felperest, amelyek nem feleltethetők meg valamely jogsértés megállításának.

171 Ezzel szemben, amint azt a Bizottság a Törvényszék írásbeli kérdésére adott válaszában a tárgyaláson hangsúlyozta, a felperes választottbírószabályzata nem része a megállapított jogsértésnek, továbbá – amint az a fenti 163. pontból következik – a Bizottság tévesen vélte úgy, hogy az e szabályzat megerősíti e jogsértést.

172 Márpedig a megtámadott határozat (339) preambulumbekkezdésében a Bizottság úgy ítélte meg, hogy az előzetes engedélyezési rendszer fenntartása csak akkor lehetséges, ha a felperes módosítja a választottbírószabályzatot (lásd a fenti 169. pontot). Egy ilyen indokolás – együtt értelmezve azt a megtámadott határozat 2. cikkével, amely arra kötelezi a felperest, hogy szüntesse meg a jogsértést, az ezzel kapcsolatban tett intézkedéseket pedig közölje a Bizottsággal - akkor is kötelező hatállyal bír, ha

feltételezhető lenne – amint azt a Bizottság állítja –, hogy a választottbírószabályzat módosítása iránti e felhívás nem minősül az 1/2003/EK rendelet 7. cikke (1) bekezdésének második mondata értelmében vett „korrekciós intézkedésnek”.

- 173 A fentiekből következik, hogy a Bizottság tévesen követelte meg a felperestől, hogy módosítsa a választottbírószabályzatot, amely nem növelte a megállapított jogsértés súlyát, ráadásul annak nem volt szerves része.
- 174 Következésképpen a hetedik jogalapnak részben helyt kell adni, amennyiben a Bizottság az előzetes engedélyezési rendszer fenntartása esetén megkövetelte a választottbírószabályzat lényeges módosítását, a fennmaradó részében pedig el kell utasítani.

F. A kényszerítő bírság jogi alapjának hiányára alapított nyolcadik jogalapról

- 175 A felperes arra hivatkozik, hogy a Bizottság két okból nem szabhatott volna ki vele szemben kényszerítő bírságot. Egyrészt az előírt korrekciós intézkedések homályosak és pontatlanok, másrészt pedig nem kapcsolódnak a megállapított jogsértéshez.
- 176 Először is, amint az a hetedik jogalap vizsgálatából kitűnik, a Bizottság kellően pontos információkat szolgáltatott azon intézkedésekre vonatkozóan, amelyeket a felperesnek el kell fogadnia a megállapított jogsértés megszüntetése érdekében. Ennélfogva el kell utasítani a felperes azon érvét, amely szerint a Bizottság az említett intézkedések homályos és pontatlan jellegére tekintettel nem szabhatott volna ki kényszerítő bírságot.
- 177 Másodszor emlékeztetni kell arra, hogy az 1/2003 rendelet 24. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében, amennyiben a Bizottság az említett rendelet 7. cikke alapján hoz határozatot, a vállalkozásokra vagy vállalkozások társulásaira kényszerítő bírságot is kiszabhat annak kikényszerítése érdekében, hogy megszüntessék az EUMSZ 101. vagy EUMSZ 102. cikk rendelkezéseinek megsértését. Márpedig, amint az a hetedik jogalap keretében kifejtésre került, a választottbírószabályzat nem része a megállapított jogsértésnek, így a Bizottság nem követelhette meg a felperestől a szabályzat módosítását, következésképpen nem szabhatott ki az említett szabályzat módosításának követelményéhez kapcsolódó kényszerítő bírságot.
- 178 Ezért a nyolcadik jogalapnak részben helyt kell adni, amennyiben az a felperes választottbírószabályzata módosításának elmaradása esetére megállapított kényszerítő bírság kiszabására vonatkozik.

V. A kereset kimenetelére vonatkozó következtetések

- 179 A felperes által a megtámadott határozat 1. cikkének megsemmisítésére vonatkozóan előterjesztett kérelmeket el kell utasítani.
- 180 Ezzel szemben a hatodik és a hetedik jogalap elemzéséből kitűnik, hogy a Bizottság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a választottbírószabályzat megerősítette a felperes részvételi szabályai által okozott versenykorlátozásokat, és annak ellenére követelte meg a felperes választottbírószabályzatának lényeges módosítását, hogy e szabályzat nem szerves része a megtámadott határozat 1. cikkében megállapított jogsértésnek. A megtámadott határozat 2. cikkét tehát részben meg kell semmisíteni.
- 181 Végül a nyolcadik jogalap elemzéséből következik, hogy következésképpen részben meg kell semmisíteni a megtámadott határozat 4. cikkét, amely a 2. cikk megsértése esetére kényszerítő bírságokat ír elő, mivel e cikk a felperes választottbírószabályzata módosításának követelményéhez kapcsolódik.

A költségekről

- 182 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (3) bekezdése értelmében részleges pernyertesség esetén mindegyik fél maga viseli saját költségeit.
- 183 Mivel a felperes a megtámadott határozat 1. cikkének megsemmisítésére irányuló kereseti kérelme vonatkozásában pervesztes lett, míg az említett határozat 2. és 4. cikkének megsemmisítésére irányuló kereseti kérelmét illetően részben pernyertes lett, úgy kell határozni, hogy mindegyik fél maga viseli saját költségeit.
- 184 Az eljárási szabályzat 138. cikkének (3) bekezdése értelmében a Törvényszék elrendelheti, hogy a tagállamokon és az intézményeken kívüli beavatkozó felek maguk viseljék saját költségeiket. A jelen ügy körülményei között úgy kell határozni, hogy a beavatkozó felek maguk viselik saját költségeiket.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) **A Törvényszék az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikkének alkalmazására vonatkozó eljárásban (AT/40208 – „A Nemzetközi Korcsolyázó Szövetség részvételi szabályai” ügy) 2017. december 8-án hozott C(2017) 8230 final bizottsági határozat 2. és 4. cikkét megsemmisíti annyiban, amennyiben a Bizottság azáltal, hogy az International Skating Uniont kényszerítő bírság terhe mellett kötelezi a megállapított jogsértés megszüntetésére, a választottbírószabályzatra utal, az előzetes engedélyezési rendszer fenntartása esetén pedig megköveteli annak módosítását.**
- 2) **A Törvényszék a keresetet az ezt meghaladó részében elutasítja.**
- 3) **Az International Skating Union és az Európai Bizottság maga viseli saját költségeit.**
- 4) **A European Elite Athletes Association, Jan Hendrik Tuitert és Niels Kersholt maga viseli saját költségeit.**

Gervasoni

Madise

Nihoul

Frendo

Martín y Pérez de Nanclares

Kihirdetve Luxembourgban, a 2020. december 16-i nyilvános ülésen.

Aláírások